

Öt éve újra közkinccs a kastély

Marosvécsi ünnepség

Fotó: Vajda György

Szombaton egész napos rendezvénnyel ünnepelték meg, hogy a marosvécsi Kemény-kastélyt öt évvel ezelőtt ismét birtokba vehették az örökösök, és újra megnyitotta kapuit a nagyközönség előtt. A rendezvényt a Kemény Augustza Kulturális Egyesület szervezte. A kastély egykori szellemiségét felidézve, a kulturális programok mellett volt gyerekfoglalkozás, kirakóvásár, kerekasztal-beszélgetés, minihangverseny, lovas bemutató.

Vajda György

Ahogy öt évvel ezelőtt, úgy most is a zárt vaskapu előtt kezdődött a rendezvény, ahol először Nagy Kemény Géza, a kastélyt működtető Kemény Augustza Kulturális Egyesület elnöke, majd Ördög Ferenc polgármester üdvözölte a megjelenteket. Ezután Géza unokaöccse, Nagy Gergő szólalt fel, megköszönve mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy „egy álom valóra váljon”. Évtizedes viszontagság után a család tulajdonába visszakérült épületet, szerény berendezéssel ugyan, de megnyithatták a közönség előtt, hiszen már a kezdetektől az volt az eltökélt szándékuk

(Folytatás a 7. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Diákszemmel időszerű problémákról

November 8-10. között újra Marosvásárhely adott otthont a Kárpát-medencei disputaversenynek. A nagy érdeklődés miatt a legkisebbek, az I. korcsoportban vitázó IV-VI. osztályos diákok elődöntőit péntekre előhozva értékelték a versenybírók.

4.

Sikeresen pályáztak a gazdák

A gazdálkodók zömében mezőgazdasági gépek vásárlására igényeltek finanszírozást, de akadt állattartó gazda, aki fejőberendezésre, illetve zöldségtermesztő, aki kis traktorra, vegyszerezőgépre pályázott.

6.

Máris nagy az érdeklődés

Múlt héten tartotta első tagfelvételi ülését a nemrég megalakult Nyárad Mezőgazdasági Szövetkezet. Az alapítók elismerték: egy kissé kényszerhelyzet eredménye volt ez a lépés, de tartalommal fogják megtölteni.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Az új kampány kezdetén

Mózes Edith

Vasárnap lezajlott az elnökválasztás első fordulója. Annak ellenére, hogy a kereskedelmi hírtévék egész nap hangzatos szalagcímekekkel próbálták a készülékek előtt tartani az embereket, és „sokkoló” eredményeket jósoltak, a végén minden úgy alakult, ahogyan előre látható volt. A jelenlegi elnök és a szociáldemokraták elnöke jutott be a második fordulóba, amelyre november 24-én kerül sor.

A jelöltek urnazárás után, ahogy „illik”, nyilatkoztak. Mindegyikük vérmérséklete, intelligenciája és a „nép” iránti érzelmeinek megfelelően.

A második fordulóban a jelenlegi elnök kihívója, Viorica Dăncilă, egyszerűen és kellő alázattal mondta, hogy ő és pártja nem egy másik politikai alakulat ellen harcol, hanem Romániáért, és megköszönte a szavazópolgároknak, hogy bekerült a második fordulóba, minden kritika és a személyét, illetve az általa vezetett alakulatot ért támadás dacára. A volt miniszterelnök arra kérte azokat, akik nem a jelenlegi államfőre szavaztak az első fordulóban, hogy szavazzanak rá két hét múlva, és „együtt nyerjék meg a választásokat”.

Bár nem jutott be a második fordulóba, nem hagyhatjuk ki az RMDSZ jelöltjét, Kelemen Hunort, aki úgy fogalmazott: a kampány lejárt, de a munka folytatódik. A következő két évben két választás előtt áll a szövetség, és azt a programot, amit a kampányban bemutatott, és amely a jövőre, a tiszteletre, az emberi méltóságra épít,

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

12., kedd
A Nap kel
7 óra 19 perckor,
lenyugszik
16 óra 53 perckor.
Az év 316. napja,
hátavan 49 nap.

IDŐJÁRÁS
Részben napos
Hőmérséklet:
max. 19°C
min. 6°C

^Istev éltesse!

Ma JÓNÁS és RENÁTÓ, holnap SZILVIA napja.
SZILVIA: a Szilviusz férfinév női párja, jelentése: erdőből való.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. november 11.

1 EUR	4,7627
1 USD	4,3164
100 HUF	1,4255
1 g ARANY	203,4670

Hamarosan átadják a jeddi óvodát

Szeptemberben átvette a jeddi önkormányzat a kivitelezőtől a kibővített és felújított óvoda-épületet, azóta megérkeztek a szükséges felszerelések és bútorzat is. A kültéri bútorzatot és a játszótéri elemeket felszerelték már, a belső felszerelés egy részét valószínűleg raktározni kell, de mindez akkor derül ki, amikor a tervező is szemügyre vesz mindent – tudtuk meg Bányai István polgármestertől.

A projekt keretében összesen tíz közbeszerzést hirdettek meg, ebből egyet az építési munkálatokra, a többi különböző berendezésekre, didaktikai, konyhai és tisztítóeszközökre, felszerelésekre, kezdve a konyhai edényektől a mosógépig és az oktatásban használt korszerű eszközökig.

A bővítés után az épület felülete az eredeti kétszeresére növekedett, így három csoport működhet benne. Egy, a közeljövőre tervezett kis átadói-

Az udvaron jól felszerelt játszótér fogadja majd a gyerekeket

Fotó: Bányai István

nepség után a gyerekek és pedagógusok birtokba vehetik az óvodát, de már elindították a folyamatot, hogy ősztől napközis csoport is legyen. Az előljáró azt szeretné, hogy 2022-re elinduljon a harmadik csoport is, és Jedden csak

napközi működjön, míg Kebeleiben, Kebeleszentiványon és Marosagárdon óvoda.

Az intézmény konyháját egyelőre nem fogják beüzemelni, az első napközi csoport valószínűleg még étteremtől rendelt ebédet fog kapni, a konyha pedig akkor fog működni, amikor már gazdaságos lesz a fenntartása – de ez már az iskolaigazgató gondja lesz. Ugyanis az önkormányzat elvégezte a maga feladatát azzal, hogy megépítette az intézményt, de hogy mikor foglalják el a gyerekek, az már a működtető, azaz az iskola döntése lesz.

Arra a kérdésre, hogy vegyes tannyelvű lesz-e az óvoda, a polgármester csak annyit tudott mondani: amennyiben lesz igény rá, lehet román tannyelvű csoportot is indítani, de eddig csak egyetlen szülő érdeklődött a lehetőség iránt. (gligor)

Megérkezett a felszerelés

Megyei hírek

Szabó Csaba-emlékdíj

November 14-én, csütörtökön 17 órától a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius templomban díjazható ünnepségre kerül sor. A Művészeti Egyetem magyar zene szakán idén végzett legeredményesebb hallgató veheti át a Szabó Csaba Nemzetközi Társaság és az egyetem magyar zenetanári közössége által 2017-ben létrehozott díjat, amelyet minden évben kiosztanak. Az oklevelet és a Szabó Csaba arcképét ábrázoló fémplakettet A szentgyházi gyermekfilharmonia közösségformáló szerepe című tudományos dolgozatával Dániel Kinga érdemelte ki. A plakett Kiss Levente marosvásárhelyi képzőművész alkotása. Az átadás művészi műsor keretében zajlik.

Könyvadomány torna szakos diákoknak

A marosvásárhelyi Szász Adalbert Sportliceum torna szakos diákjait ajándékozza meg Diana Bulimar világhírű tornász Povestea lui Didi (Didi meséje) című román nyelvű gyermekkönyvével november 13-án, szerdán délelőtt 10 órakor. Bulimar könyve a Curtea Veche Kiadó gondozásában jelent meg. A könyv kiosztása előtt a szerző sportkarrierjéről is beszél a gyermekeknek. A rendezvény támogatója az Azomureș vegyi kombinát és az Azotrans.

Pokorny László fogadóórja

Dr. Pokorny László megyei tanácsos november 14-én, csütörtökön délelőtt 11 órától tart fogadóórát a magyarói polgármesteri hivatalban szociális és környezetvédelmi kérdésekben.

Több mint 700 új személyi

A Maros megyei lakosság-nyilvántartó hivatal november 10-én, az államelnök-választás napján és 9-én összesen 717 személyazonosító iratot – ebből 41 ideiglenes iratot – bocsátott ki a megyében. Szombaton 216, vasárnap 460 személyi igazolványt vehettek át az igénylők, emellett a választás előtti napon 9, a választás napján 32 ideiglenes személyit is kibocsátottak a hivatal kirendeltségeiben.

Az elítéltek is szavaztak

A marosvásárhelyi börtön 279 elítélteiből 197 szavazati joggal rendelkező személy voksolt a vasárnapi államelnök-választáson. A szavazás zavaró tényezők nélkül zajlott le – áll a börtönigazgatóság közleményében.

Helyi termelők vására

A Petry Látványműhely és Múzeum udvarán és a Rákóczi lépcső alatti kis utcában minden hónap harmadik péntekén, így november 15-én is megrendezésre kerül a Local Farmers Market nevű vásár, ahol helyi termelők kínálják eladásra áruikat. A vásárlók kézműves sajtok és hentesáru, tetszetős ékszerek, illatos szappanok, teák, fűszerek kínálatából válogathatnak. A családivas hangulatú vásár 8–19 óra között várja az érdeklődőket.

Szülőknek az elengedésről

Elengedés. Útmutató szülőknek: hogyan engedjük ki a „nagyvilágba” kis és nagy gyerekeinket? címmel tart interaktív előadást Papp Béni lelkipásztor november 12-én, ma 18 órától a marosvásárhelyi Philothea Klubban (Călărășilor/Kossuth utca 2. szám).

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Nobel-díjas írók

Korunk, 2019. november

Az utóbbi évek irodalmi Nobel-díjasainak kiválasztása során a díj bizottsága az irodalom fogalmának tág értelmezhetőségére, az irodalom társadalmi folyamatokban történő hangsúlyos részvételére hívta fel a figyelmet. A különböző szempontok alapján széles körben vitatott díjazások lehetőséget teremtettek arra, hogy visszamenőleg is újragondoljuk több mint száz év irodalmi Nobel-díjasainak életművét, az irodalom határait: mi mindenről szólhat még az irodalmi Nobel-díj? Frédéric Mistral, Samuel Beckett, Bob Dylan, Herta Müller, Toni Morrison, V. S. Naipaul, Orhan Pamuk, Peter Handke, Olga Tokarczuk műveiről T. Szabó Levente, Mihálycsa Erika, Takó Ferenc, Balogh F. András, András Orsolya, Tárnok Attila, Doma Petra, Orosz Anett, Boda Székedi Eszter és Gömöri György írtak elemzéseket a Korunk számára. André Ferenc, László Noémi és Sánta Miriám Nobel-díjas írók életműve által inspirált verseket közölnek a lapszámban. A képanyagot Szabó András munkáiból válogatta a szerkesztőség.

RENDEZVÉNYEK

Kedei 90.

A Romániai Képzőművészek Szövetségének Maros megyei fiókja szervezésében Kedei 90. címmel nyílik retrospektív kiállítás az idén 90 esztendőös Kedei Zoltán festőművész alkotásaiból november 16-án, szombaton 18 órakor a Kultúrpalota Art Nouveau galériájában. Köszöntőt mond Mana Bucur, a Romániai Képzőművészek Szövetsége Maros megyei fiókjának elnöke és Soós Zoltán, a Maros Megyei Múzeum igazgatója. A kiállítást megnyitja Németh Zsolt, a magyar Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke, közreműködik a Cantuale énekegyüttes. A tárlat november 30-ig látogatható.

Száz év Trianon árnyékában

Újra erdélyi turnén mutatja be újdonságait a veszprémi PéterPál Könyvkiadó. A népszerű Erdély – Székelyföld sorozat frissen megjelent albuma a Száz év Trianon árnyékában. Székely kálvária címmel kerül az olvasók elé. Ezt, valamint a Lélekkel látók című előző kötetet és a Trianon – száz év árnyékban című 2020-as falinaptárt ismerhetik a szerzők, szerkesztők – Váradai Péter Pál és Löwey Lilla – a körúton. November 13-án, szerdán a szászrégeni DIO Házban, 14-én, csütörtökön a szovátai református parókián zajlik az esemény 17 órai kezdettel.

Dokumentumfilmekről az Erdély TV-ben

Dokumentumfilmek: valóság és fikció határán – ez a Kultúr-csepp ma (kedd) esti témája. A műsor olyan kérdésekre keresi a választ, mint van-e dokumentumfilm fikció nélkül, illetve egyáltalán mi a szerepe, feladata ennek a műfajnak? Kövessék a Kultúr-cseppet ma este fél 9-től az Erdély TV-ben!

Rendkívüli kamarazeneest

Rendkívüli kamarazeneestre várják a klasszikus zene kedvelőit november 14-én, csütörtökön 19 órakor a Kultúrpalota nagytermébe. Az est fellépője a Tiberius vonónégyes, meghívottak: James Campbell kanadai klarinétművész, Gulyás Márta zongora- és Lakatos György fagottművész Magyarországról. Műsoron: Beethoven-, Mozart-, Dohnányi-művek. A Jerry Horner hegedűművész emlékére rendezett kamarazeneestre a 6-os számú hangversenybérletek érvényesek.

Újra látható az Álom

November 17-én, vasárnap 18 órai kezdettel a Művészkuckó Egyesület újra színre viszi Korpos Kamilla Álom című népi musicaljét a Maros Művészegyüttes kövesdombi székhelyén. A díszletet és jelmezeket a szerző tervezte, és az Ariel bábszínház készítette el. A zenei alap az Álom cd-n lévő dalokból készült, előadja a Vox Angelica gyerekkórus. Közreműködnek: Bokor Barna narrátor, Bonczidai Dezső bábszínész, Papp Zsuzsanna, a Maros Művészegyüttes táncosa, Nagy László, a Nemzeti Színház állandó meghívottja, a Nap-sugár néptáncegyüttes táncosai. Koreográfus Füzési Albert, szakmai tanácsadó Keresztes Attila. Jegyek elővételben a Maros Művészegyüttes jegypénztáránál november 11-étől, hétfőtől délután 4-7 óra között kaphatók.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

November 14-én hallgatják meg a biztosjelöltek

Döntött az EP elnökeinek értekezlete

Az Európai Bizottság három új biztosjelöltjének meghallgatására november 14-én kerül sor, döntött az Európai Parlament elnöke értekezlete a múlt pénteken.

Mózes Edith

A parlament és a képviselőcsoportok elnökeiből álló testület döntése értelmében a meghallgatásokra az alábbi menetrend szerint kerül sor: *Várhelyi Olivér* (Magyarország), szomszéd-ságpolitika és bővítés, 8-11 óra között, *Adina-Ioana Vălean* (Románia), közlekedés, 13-16 óra között, és *Thierry Breton* (Franciaország), belső piac, 13-16 óra között.

A pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatok vizsgálata a jogi bizottságban

A biztosjelöltek pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatait a parlament jogi bizottsága a november 12-i, mai ülésén értékeli. Az ülésen a nyilatkozatok pontosságát, teljességét és az esetleges összeférhetlenséget vizsgálják. A biztosjelöltek szakbizottsági meghallgatásának előfeltétele az, hogy a jogi bizottság megerősítse: nincs összeférhetlenség a jelölt pénzügyi érdekeltségei és jövőbeli pozíciója között.

Írott kérdések, írásbeli válaszok

A jelölteknek november 12-ig kell írásban válaszolniuk szintén írásban feltett kérdésekre. A válaszok fordítása másnap déltől lesz elérhető.

A meghallgatások felépítése

A meghallgatások időtartama három óra. A biztosjelölt 15 perces bevezetőt tart, ezt követik a képviselők kérdései. A képviselők összesen 25 kérdést tehetnek fel: egy perc jut a kérdésre, ezt a biztosjelölt háromperces válasza követi, majd a képviselőnek lehetősége van egyszer visszakérdezni. A meghallgatás végén a jelölt öt percen összegezheti mondanóját.

Ha a biztosjelölt tárcája teljes egészében egy parlamenti bizottság szakterületére esik, akkor a meghallgatáson csak az illetékes bizottság vesz részt. Azonban több biztosjelölt esetében előfordul, hogy az általuk kezelt tárca több bizottság szakterületét érinti. Ilyenkor a meghallgatás egyenrangú vagy társult bizottságok előtt zajlik.

A meghallgatások értékelése

Az illetékes bizottság elnöke és a képviselőcsoportok képviselői (ún. koordinátorok) a meghallgatás után azonnal összeülnek, hogy kiértékeljék a meghallgatott biztosjelölt szereplését.

A koordinátorok az értékelési folyamat lezárultát követő 24 órán belül nem nyilvános levélben tudatják a bizottsági elnökök értekezletével, hogy álláspontjuk szerint a biztosjelölt alkalmas-e arra, hogy tagja legyen a biztosi testületnek, és hogy ellássa a neki szánt feladatot.

A koordinátorok javasolhatják, hogy a plenáris ülés támogassa a biztosjelölt jelöltségét. A biztosjelölt támogatásához a koordinátorok legalább kétharmadának szavazata szükséges.

Ha nincs meg a kétharmad, akkor a koordinátorok először újabb írott kérdéseket intézhetnek a jelölthöz. Ha a beérkezett válaszok továbbra sem meggyőzőek, akkor a fennmaradó kérdések tisztázására a meghallgatás folytatható (legfeljebb másfél órában, és az elnökök értekezletének jóváhagyásával). Ezt követően a jelölt támogatásához a koordinátorok ismét legalább kétharmadának szavazatára van szükség. Ennek hiányában az elnök biztosi ülést hív össze, ahol a teljes szakbizottság titkos szavazással, egyszerű többséggel dönt arról, hogy javasolják-e a jelölt jóváhagyását a plenáris ülés számára.

Végeredmény és a meghallgatások lezárása

A bizottsági elnökök értekezlete november 14-én este a meghallgatások eredményét továbbítja az elnökök értekezletének. Ez utóbbi a végső értékelés elvégzésével november 21-i ülésén dönt a meghallgatások hivatalos lezárásáról.

Szavazás a november 27-i plenáris ülésen

A biztosi testület jóváhagyásához a parlament támogatása szükséges a leadott szavazatok egyszerű többségével, név szerinti szavazás során. A szavazásra november 27-én kerül sor.

A szavazást megelőzően az Európai Bizottság megválasztott elnöke, Ursula von der Leyen a strasbourgi plenáris ülés előtt bemutatja a teljes biztosi testületet és annak programját. Fel-szólalású vita követi.

(Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája)

Az USR-PLUS szövetség Iohannist támogatja a második fordulóban

Klaus Iohannis államfő újráválasztását támogatja a jobbközép USR-PLUS szövetség a romániai elnökválasztás második fordulójában Viorica Dăncilă szociáldemokrata exkormányfővel szemben – jelentette be hétfői sajtóértekezletén Dan Barna, az USR elnöke, a szövetség államfőjelöltje.

Barna, akit sokan esélyesnek tartottak arra, hogy Iohannis kihívója legyen a második fordulóban, az érvényes voksok 15 százalékát megszerezve a harmadik helyen végzett a vasárnapi első fordulóban, több mint 7 százalékponttal lemaradva Dăncilă mögött. A jelölt szerint a két versenyben maradt jelölt közül az USR-PLUS egyértelműen a – választás első fordulóját 37,8 százalékkal megnyerő – Iohannis céljaihoz áll közelebb, ezért arra biztatja szavazóit, hogy a második fordulóban a tisztségben lévő elnök újráválasztását támogassák.

Barna közölte, hogy nem mond le a pártelnöki tisztségről. Elismerte, jobb eredményt remélt, és részint az ő hibája, hogy nem sikerült több választót a maga oldalára állítania, de szerinte az USR-PLUS így is bebizonyította, hogy az ország harmadik legfontosabb politikai ereje, amely képes új lendületet adni és alternatívát kínálni a politikának.

A sajtóértekezleten *Dacian Cioloș*, a PLUS elnöke, az USR-PLUS kormányfőjelöltje is jelen volt, aki megerősítette,

hogy az USR-PLUS választási szövetség nem bomlik fel. A volt miniszterelnök, az Újítsuk meg Európát (RE) nevű centrista-liberális európai parlamenti frakció vezetője úgy értékelte, hogy az elnökválasztáson elért eredmény nem tükrözi az USR-PLUS szövetség választási potenciálját.

Cioloș szerint Iohannis pártja, az európai néppárti tagsággal rendelkező, néhány napja kormányon lévő Nemzeti Liberális Párt (PNL) sem kormányozhat (sokáig) egyedül, és szüksége lesz az USR-PLUS támogatására, hogy ne kényszerüljön a szociáldemokratáknál keresni szövetségét.

Az USR-PLUS minden támogatást megad Iohannisnak az elnökválasztás második fordulójában, ugyanakkor szeretne politikai programjáról, az ország modernizálását célzó tervéről egyeztetni az államfővel – mutatott rá Cioloș.

A parlamentbe 2016-ban bekerült rendszerkritikus Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) és a Cioloș által azóta alapított Szabadság Egység és Szolidaritás Pártja (PLUS) az európai parlamenti (EP-) választások előtt kötött választási szövetséget, amely úgy döntött, hogy Barnát indítja az elnökválasztáson, és Cioloș lesz a miniszterelnök-jelöltje.

Dan Barnának az elnökválasztáson elért 15 százalékos eredménye ahhoz képest számít visszaesésnek, hogy az USR-PLUS Dacian Cioloș vezette jelöltlistája a voksok 22 százalékát kapta meg Romániában a májusi EP-választáson. (MTI)

Szankciós keret Törökország ellen

Az Európai Unió külügyminiszterei elfogadták hétfőn a Törökország elleni lehetséges szankciók keretét válaszul a Törökország által a Földközi-tenger keleti térségében végzett és az EU által jogellenesnek tartott próbafúrásokra.

A korlátozó intézkedések lehetővé tehetik majd azoknak az embereknek és szervezeteknek a szankcionálását, akik vagy amelyek felelősek a Ciprus közelében folyó, szénhidrogén-kitermelést célzó fúrási tevékenységekért, illetve korlátozó intézkedéseket helyez kilátásba a velük kapcsolatban álló személyekkel vagy szervezetekkel szemben is – közölte az uniós Külügyek Tanácsa hétfőn.

A szankciók a személyek esetében az uniós területre való beutazás tilalmát és a vagyoni eszközök befagyasztását, szervezetek esetében pedig a vagyoni eszközök befagyasztását foglalhatják magukban. Emellett uniós személyeknek és szervezeteknek tilos lesz pénzeszközöket a jegyzékbe vett személyek és

szervezetek rendelkezésére bocsátani.

A tanács közleménye szerint a határozat az október közepén tartott EU-csúcstalálkozón jóváhagyott zárónyilatkozatot erősíti meg, amelyben az Európai Unió megerősítette a Ciprusalatt teljes szolidaritását az ország szuverenitásának és szuverén jogainak a nemzetközi joggal összhangban való tiszteletben tartása tekintetében, és felkérte a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy terjesszenek elő javaslatokat a korlátozó intézkedések keretére vonatkozóan.

A szakminiszterek egynapos brüsszeli tanácskozásukon felidéztek: az Európai Unió sajnálattal állapította meg, hogy Törökország annak ellenére, hogy az uniós többször is felszólította a Földközi-tenger keleti térségében folytatott jogellenes tevékenységek beszüntetésére, folytatta a ciprusi felségvizeken korábban megkezdett fúrási műveleteket. Megerősítették, hogy ezek a tevékenységek azonnali súlyos és negatív következményekkel járnak az EU és Törökország

közötti kapcsolatokra nézve. A tanács ezért ismételt felszólította Törökországot, hogy tartózkodjon az ilyen tevékenységektől, cselekedjen a jószomszédi viszonyok szellemében, és a nemzetközi joggal összhangban tartsa tiszteletben Ciprus szuverenitását és szuverén jogait.

Az uniós Külügyek Tanácsa már korábban úgy határozott, hogy felfüggeszti az átfogó légiközlekedési megállapodásról szóló tárgyalásokat, és megállapodott arról, hogy egyelőre nem tartják meg sem a EU-Törökország Társulási Tanács ülését, sem pedig más magas szintű párbeszéd keretében esedékes találkozókat. A tanács októberi ülésén jóváhagyta az Európai Bizottság javaslatát, hogy csökkentésük Törökország 2020-ra szóló előcsatlakozási támogatását, és felkérte az Európai Beruházási Bankot, hogy vizsgálja felül a törökországi hitelezési tevékenységét, különös tekintettel az államkötvény-fedezetű hitelezésre – közölte a tanács. (MTI)

Ország – világ

Tűz az Azomureşnél

Tűz ütött ki hétfőn a marosvásárhelyi Azomureş műtrágyagyár ammóniarészlegén – tájékoztat a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség (ISU). A közlemény szerint az ammóniaszintézis-konverter nagynyomású ammónia-hidrogén cserélő oszlopában a kivont hidrogén a levegővel való kontaktus miatt begyűlt, a tűz áterjedt a környező berendezésekre és mérőműszerekre. Személyi sérülés nem történt. Az Azomureş vezetősége szerint a tűz miatt semmilyen veszély nem fenyegette a környéken élőket. (Agerpres)

Folytatódik a sófejtes

Felfüggesztették hétfőn a sztrájkot a parajdi sóbányában, miután a Salrom igazgatótanácsa úgy döntött, hogy enged a tiltakozók követelésének, és biztosítja számukra az üdülési jegyeket. Kelemen József, a parajdi sóbánya szakszervezetének vezetője közölte, a Salrom igazgatótanácsától ígéretet kapott, hogy a jövőben a kollektív munkaszerveződésbe is belefoglalják a vakációs jegyekhez való jogot. Kelemen József elnézést kért a turistáktól, akiknek a sztrájk ideje alatt nem volt lehetőségük lemenni a bányába. A parajdi sóbánya mintegy 150 alkalmazottja október végén kezdett sztrájkba, mert nem kapták meg a 2019-re szóló üdülési jegyeiket (vouchert). Egy héttel ezelőtt a turizmus is leállt a bányában. Hasonló tiltakozó akciókra került sor az ország több sóbányájában, így Aknavásáron, Désaknán és Slănic Prahován is. (Agerpres)

Emelkedhet a minimálbér

Az Orban-kormány célja, hogy november végéig elfogadja az országos minimálbér emeléséről szóló jogszabályt – jelentette be hétfői sajtóértekezletén Ionel Dancă, a miniszterelnöki kancellária igazgatója. Dancă szerint Ludovic Orban kormányfő tanácskoztott ez ügyben Florin Cîțu pénzügyminiszterrel és Violeta Alexandru munkaügyi miniszterrel, és megvitatották, hogy miként lehetne úgy növelni a minimálbért a közszférában, hogy az ne érintse hátrányosan a magánszektor. Hozzátette, hogy a 2020-as minimálbér meghatározásához számos, a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó objektív mutatót fognak figyelembe venni, amelyek egyrészt tekintettel lesznek a minimálbér-növelés igényére, a polgárok vásárlóerejének növelésére, másrészt arra a követelményre, hogy mindez ne érintse hátrányosan a magáncégek tevékenységét. (Agerpres)

Aftnális

Az új kampány kezdetén

(Folytatás az 1. oldalról)

valamint az oktatásra, a környezetvédelemre, a többség és kisebbség közötti viszonyra helyezi a hangsúlyt, tovább fogja építeni. „Meg vagyok győződve, hogy az a jövőkép, amit javasolunk közösségünknek és a román társadalomnak, ebből az országból képes egy jobb országot építeni.” Erdemes lenne elgondolkoznia ezen a következő államfőnek.

A többi jelölt is próbált jó képet vágni az eredményhez, és a vereséget sikernek beállítani, persze kevés sikerrel.

Ellenben Klaus Iohannis, aki azonkívül, hogy öt éven át próbálta akadályozni a kormánypártot, és már a beiktatását követő „székfoglaló beszédében” a legfontosabb prioritásnak a kormány megbuktatását nevezte, nem sok „megvalósítással” dicsekedhet, vívót kiállt, és úgy viselkedett, mint akinek kijár a győzelem. Szokásos formáját hozta. A szavazás után azt nyilatkozta, hogy „egy normális Romániára szavaztam”, és „nagyon jó jövőt szeretnék Románia számára”, csak éppen arról nem beszélt, hogy öt év után mit is akart ezzel mondani. Mint ahogy a kampányban is néma és szinte láthatatlan volt. Aztán szokásos arroganciájával azt mondta, hogy a múlt hétfőn beiktatott liberális kormánnyal „helyes útra tért az ország”, mert „nagyobb győzelmet arattunk a PSD fölött, mint bármikor az elmúlt harminc esztendőben”. Persze azt sem felejtette el hozzátenni, hogy addig nem nyugszik, amíg nem sikerül eltüntetni a PSD-t a politikai színtérről. Amit még egy pártelnök sem tehet meg, annál kevésbé tartozik egy államfő hatáskörébe.

Három ember, három jellem, két jelölt. A következő két héten lehet dönteni.

Elnökválasztás

Maros megyei eredmények

Maros megyében 568 szavazóközteret rendeztek be; az állandó választói névjegyzéken 477.456 személy szerepel.

A megyei kerületi választási iroda adatai szerint a megyében a választópolgárok részvétele 45,26%-os volt, ami azt jelenti, hogy az állandó választói névjegyzéken szereplő 477.456 választópolgárból 215.948 személy adta le voksát valamelyik államfőjelöltre.

Megyeszinten az elnökjelöltre leadott szavazatok száma:

- 1.) Klaus Iohannis: 73.848 szavazat – 34,81%
- 2.) Kelemen Hunor: 55.771 szavazat – 26,29%
- 3.) Viorica Dăncilă: 28.550 szavazat – 13,46%
- 4.) Dan Barna: 23.556 szavazat – 11,10%
- 5.) Mircea Diaconu: 12.688 szavazat – 5,98%
- 6.) Theodor Paleologu: 7.819 szavazat – 3,69%
- 7.) Ramona Ioana Bruynseels: 4.585 szavazat – 2,16%
- 8.) Alexandru Cumpănașu: 2.071 szavazat – 0,98%
- 9.) Viorel Cataramă: 631 szavazat – 0,30%
- 10.) John Ion Banu: 621 szavazat – 0,29%
- 11.) Sebastian Constantin Popescu: 546 szavazat – 0,26%
- 12.) Cătălin Sorin Ivan: 521 szavazat – 0,25%
- 13.) Bogdan Stanoevici: 490 szavazat – 0,23%
- 14.) Ninel Peia: 441 szavazat – 0,21%

Marosvásárhelyen a részvétel 51,48%-os volt. Az állandó választási névjegyzéken szereplő 122.936 választópolgár közül 63.299-en éltek szavazati jogokkal. (mózes)

Országos viszonylatban az első két befutó: Iohannis és Dăncilă

A Központi Választási Iroda (BEC) sajtószóvivője, Mircea Preoteșcu hétfői tájékoztatása szerint a Nemzeti Liberális Párt (PNL) jelöltje, Klaus Iohannis a szavazatok 36,91%-át szerezte meg az államfőválasztás vasárnapi első fordulójában, a Szociáldemokrata Párt (PSD) jelöltje, Viorica Dăncilă a voksok 23,45%-át, míg az USR-PLUS választási szövetség jelöltje, Dan Barna a voksok 14,19%-át kapta 18.781 szavazóközter adatainak összesítése alapján.

A szóvivő szerint Iohannis 3.162.105 szavazatot, Dăncilă 2.009.045, míg Barna 1.215.765 voksot szerzett. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke a szavazatok 4,13%-át kapta, vagyis 353.578-an voksoltak rá. Preoteșcu szerint az összesen 19.586 szavazóközterből 18.781 adatait összesítették, ami 95,89%-os feldolgozottságot jelent. Összesen 8.704.144 állampolgár járt az urnához vasárnap, azaz a választói névjegyzékek szereplők 47,77%-a. Az érvényes szavazatok száma 8.567.787, ami a leadott voksok 98,44%-át teszi ki. 136.211 szavazatot (1,56%) érvénytelennek nyilvánítottak. (Agerpres)

Marosvásárhelyen első,

Maros megyében második helyen végzett az RMDSZ

Elsősorban lélektani jelentősége van annak, hogy Marosvásárhelyen Kelemen Hunor nyerte meg az elnökválasztásokat. A 2014-es választásokhoz képest sokkal több marosvásárhelyi ment el szavazni. A megyében is jobb eredményt értünk el, mint az előző választásokon. A mostani eredmény erős közösség erejét mutatja. Ez a közösség újra bebizonyította, hogy közös erővel fel tud lépni, amikor kell, és amikor összefogásra van szükség.

Az öt évvel ezelőtti választásokhoz képest megyei viszonylatban csaknem 8 százalékkal, Marosvásárhelyen 10 százalékkal nőtt az RMDSZ államelnökjelöltjének támogatottsága. Öt évvel ezelőtt több mint háromszáz szavazattal maradtunk el a megyeszékhelyen a Nemzeti Liberális Párt jelöltjével szemben. Ezúttal több mint 300 szavazat előnyvel Kelemen Hunor végzett első helyen a Marosvásárhelyen leadott szavazatok sorában.

Köszönjük a bizalmat azoknak, akik támogattak és bíztak bennünk. Az eredményt örömmel és munkára sarkalló alázattal fogadjuk.

Az RMDSZ Maros megyei szervezete

Világhírű előadók Marosvásárhelyen
Hamarosan megkezdődik
a Stúdió Fesztivál

Ötödik alkalommal szervezi meg egyik legnagyobb és legfontosabb eseménysorozatát a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem. A Stúdió Fesztivál nevű, elsősorban színházi, ugyanakkor ösztönművészeti rendezvény több mint egy héten keresztül zajlik, november 13-a és 25-e között kerül rá sor.

A szemlével kapcsolatosan hétfőn délelőtt tartottak sajtótájékoztatót a Koteles Sámuel utcai főépületben, és nem véletlenül – a közeli fesztivál nemzetközi ívű és jelentőségű esemény: a színházi iskolák találkozója.

Amint azt a szervezők közölték, az eseménysorozat 14 hazai és külföldi intézmény vesz részt, többek közt a kijevi I. K. Karpenko-Kary Média-, Színház- és Filmművészeti Egyetem Ukrajnából; a Budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem és a Kaposvári Egyetem Magyarországról; a római Silvio d'Amico Drámai Művészetek Akadémia Olaszországból; a cardiffi South Wales Egyetem az Egyesült Királyságból; a passai Athanor Akadémia Németországból; a Zágrabi Egyetem Drámai Művészetek Akadémiája Horvátországból, valamint a Kisinyovi Zene-, Színház- és Képzőművészeti Akadémia Moldovából. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem négy előadása mellett az érdeklődők, továbbá a bukaresti, kolozsvári, jászvásári, nagyszabeni és galaci

színiakadémiák növendékeit is láthatják a Stúdió színpadán.

A fesztivál azonban nem csak vendégládások sorozatából áll: a közel két héten át tartó sűrű programot színházi produkciók mellett a művészeti diákok számára angolul vezetett műhelymunkák egészítik ki, olyan nemzetközileg elismert színházi alkotók és oktatók vezetésével, mint Andreea Belu, Lucian Matei, Andrei Popov, Oleg Mardari, Elena Pirea, Patkó Éva, Miki Braniste, Geo Dinescu, Marin Fagu, Joost Vrouwenraets, Ivona Velicu, Adrian Neacșu, Forgács Péter, Matthew Davies és Brith Gof, Radu Horghidan, Borna Baletic, Edith Buttingsrud Pedersen, Mihaela Sirbu, Mykhail Uritskiy & Leonid Popov, Monica Vannucchi.

Mindezek mellett november 13-15. között a színház és új performativitás témában korunk egyik legjelentősebb, méltán világhírű színházelméleti szerzője, a University of Kent volt professzora, Patrice Pavis vezet workshopot doktori fokozattal rendelkező vagy doktanduszhallgatóknak francia nyelven. A műhelymunkákon megfigyelőként bárki részt vehet. A fesztiválműsort gazdagító könyvbemutatók, kiállítások és a Cári Tibor Projekt koncertje, akárcsak a színészi előadások, ingyen látogathatók. A nagyszabású, igencsak nívós repertoárral, érdekesnek ígérkező kiegészítő rendezvényekkel, világszínvonalú és ismertségű színházi szakemberek műhelymunkáival jelentkező szemlére, illetve annak részletes programjára hamarosan visszatérünk. (Knb.)

Diákszemmel időszerű problémákról

A Kárpát-medence legjobb vitázói a megyeszékhelyen

November 8-10. között újra Marosvásárhely adott otthont a Kárpát-medencei disputa-versenynek. A nagy érdeklődés miatt a legkisebbek, az I. korcsoportban vitázó IV-VI. osztályos diákok elődöntőit péntekre előhozva értékelték a versenybírók.

Bodolai Gyöngyi

Szombat reggel 9 órakor a Maros Megyei Tanács nagy ülésterme megtelt a vetélkedőre érkezett vendégekkel, versenyzőkkel. A szervezők, Körtesi Sándor és Tamási Zsolt mellett a jelenlevőket Kovács Mihály Levente, a Maros megyei RMDSZ ügyvezető elnöke köszöntötte. Méltatásában rámutatott, hogy diákkorában nem volt lehetősége ennek a vitamódsternek a megismerésére, viszont a disputázást jelenlegi tevékenységei során folyamatosan gyakorolja. Kiemelte, hogy a közelmúlt egyik jelentős marosvásárhelyi disputájának a megnyerése tette lehetővé, hogy a szervezők között a 7-es számú általános iskola mellett ott lehet a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum is.

A vetélkedő szervezésekor a házigazdák úgy döntöttek, hogy a szokványos, iskolai termekben tartott viták helyett a város néhány jellegzetes, ismert vagy kevésbé látogatott helyszínein tartják meg a szombati elődöntőket a II. korcsoport (VII-IX. osztály) és a III. korcsoport (X-XII. osztály) számára. A Budapestről, Debrecenből és Kecskemétre érkező csapatok sétáját a városban 26 önkéntes diák segítette, így a résztvevőknek a vita élményei mellett a városnézésre is lehetőségük nyílt.

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Miközben pénteken, az I. korcsoport vitáin a városok főteréről kitalandó autós forgalom témakörben az állító érvek bizonyultak kétharmados többséggel esélyesebbnek, a szombati elődöntőn nagyon kiegyensúlyozott eredmény született a szelektív hulladékgyűjtés szigorítását tartalmazó tételmondat vitáin. 18 alkalommal sikerült állító pozícióból megvédeni ezt a tételmondatot, 15 alkalommal a tagadó szerepkörben játszó csapatok nyertek. Ők sikeresen rámutattak, hogy ennek a környezetvédelmi problémának a kezelésében más, hatékonyabb módszereket kellene alkalmazni, mintsem csak a törvényi szabályozást (pl. prevenciót a hulladék csökkentésére, környezet tudatos nevelés, motiváció stb). A Karl Popper-vitamódsternek megfelelően minden csapat – sorsolás eredményeként – az elődöntőkön mind állító, mind tagadó szerepkörből is meg kell tudja védeni saját érvrendszerét.

Mindhárom korcsoportban a vasárnapi döntőre olyan csapatok jutottak tovább, amelyek saját

korcsoportjukon belül mindhárom elődöntőn győzni tudtak. Az I. korcsoportban a Marosvásárhelyi 7. Számú Általános Iskola két csapata jutott döntőbe, mindkét csapat kétszer nyert állító és egyszer tagadó szerepkörből. A döntőn a Harci levélcsigák csapatnevet választó Vágási Katinka, Miholcsa Szilárd Hunor és Szabó Sámuel szerezte meg a korcsoport kupáját. A második helyezést megszerző Lankadatlan éberség nevet viselő csapat (Dóczy-Keresztesi Anna, Kádár Botond és Jakab-Farkas Tamás) szintén a 7-es általános iskola disputaköréből érkezett, mint a harmadik helyen végző Mindent megcáfolók (Tamási Csenge, Nagy Adrienn és Ráduly Antónia). Dobogóra ugyan nem állhattak, de az elődöntő vitáin csapatgyőzelmet tudtak szerezni a Manea Imola által felkészített maroszentgyörgyi diákok, illetve a Tamási Zsolt által koordinált Rákóczi disputaköréből érkező tanulók is. A korcsoporton belül a három legjobb egyéni helyezést (Szabó Sámuel, Dóczy-Keresztesi Anna és Kádár

Botond) a 7-es iskola diákjai szereztek meg.

A II. korcsoportban budapesti, debreceni, kecskeméti és marosvásárhelyi csapatok közül a döntőbe a Tóth László által felkészített budapesti csapat és a Rákóczi disputakör csapata jutott, mindkettő egy állító és két tagadó szerepkörből játszott elődöntő után. A döntőn a budapesti Csapatnév (Fekete Dávid, Kaltecker Bence és Beke Marcell) bizonyult eredményesebbnek, így a rákóczi disputakör Tank csapata (György Katalin és Cseh Boróka) az ezüstérmeket vihet haza. A dobogó harmadik helyén szintén a Rákóczi disputakör csapata, a Törtétek végzett (Both Sámuel, Tamási András, Néma Nimród), két elődöntős győzelemmel. Ebben a korcsoportban az egyéni helyezések esetében két rákóczi disputás (Tamási András és György Katalin) mellett egy debreceni diák (Fekete Dávid) állhatott a dobogóra.

A legszorosabb eredmény a III. korcsoportban alakult ki, ahol a Budapestről, Debrecenből, Kecskemétre és Marosvásárhelyről érkező 16 csapatból három olyan is volt, amely az elődöntő mindhárom vitáját megnyerte. Közülük az egyéni

helyezési számok alapján döntőbe jutó mindkét csapat Debrecenből érkezett. A kupát a Jövő Nyárért Egyesület csapat (Dobrossy Beatrix, Lévai Imre és Virányi Péter Áron) szerezte meg a Thunbergék csapatával (Póka Lili, Kovács Borbála és Gulyás Dominik Benjámin). A harmadik helyezés a budapesti 911 csapatnak (Polyák Petra, Salvador Neto Perla, Masason Antal Zoltán) jutott. Ebben a korcsoportban két-két elődöntős győzelemmel zárt egy budapesti, négy debreceni s egy marosvásárhelyi rákóczi csapat is. A korcsoport egyéni legjobb teljesítményeit a debreceni Bereményi Bálint mellett két budapesti disputázó (Polyák Petra és Salvador Neto Perla) szerezte meg.

A döntő viták után a díjazási ünnepségre a megnyitó helyszínén, a Maros Megyei Tanács tanácstermében került sor, és a legjobbaknak járó kupák, oklevelek, érmek és könyvek mellett a szervezők köszönetet mondtak a vetélkedő anyagi támogatását biztosító Maros Megyei Tanácsnak, az önkénteseknek, a csapatok felkészítőinek, a versenybíróknak, akiknek köszönhetően ez a vetélkedő, találkozás megvalósulhatott. A díjazás zárómozzanataként dr. Újlaky István bejelentette, hogy a tavaszi, 41. Kárpát-medencei döntőt Kecskeméten szervezik meg, március végén.

Hat évtized erdélyi magyar színháza – előadás-elemzésekben (1949–2011)

Az erdélyi Philther-kutatás a vásárhelyi színiintézet egykori színháztudományi tanszéke és a budapesti Theatron Műhely – Jákfalvi Magdolna és Kékési Kun Árpád színház-történet-szek – együttműködésével vette kezdetét. A már 2011-től közösen tervezgetett erdélyi projektet a budapesti kollégák javaslatára azzal indítottuk 2013 tavaszán, hogy Kötő József és Kovács Levente ajánlatai alapján összeállítottunk egy, a projektben elemzendő, nagy hatású előadásokból álló korpuszt, amelynek a reprezentatív voltát az ajánlók szakmai tekintélye szavatolta, egyrészt Kötőnek az erdélyi színház-történeti alapműveit, kritikusai és dramaturgygyakorlata, másrészt Kovács Levente kísérletező színházcsinálóként, rendezőként és elismert színészpédagógusként szerzett szakmai tapasztalatai. A budapesti kollégáinkkal való állandó szakmai konzultációban sikerült kialakítani a munkamódszert (valójában az általuk kidolgozott előadásközponti Philther-módszer alkalmazásáról van szó), és 2015-től végül alaposabban és széles körben indult el a munka, csoportos kutatói pályázatok keretében, megszervezve az elemző kutatást segítő szakmai háttérrel is. A kötetünkben olvasható negyven előadás-elemzés három csoportos kutatói pályázat keretében készült, az MTA Domus szülőföldi ösztöndíjprogramjának köszönhetően. Kutatócsoportunk tagjai az akkori színház-tudományi katedra elméleti oktatói: Albert Mária, Balási András, Boros Kinga, Kovács Levente, Lázok János, Novák Ildikó, Ungvári Zrínyi Ildikó, és nagy örömmel szolgál, hogy a csoporthoz felzárkózott néhány volt teatrológus tanítványunk is: Nagy B. Sándor, Orbán Enikő, László Beáta Lídia, Gál Boglárka és Keresztes Franciska is.

Ungvári Zrínyi Ildikó kutatásvezető

Uri muri

(Marosvásárhely, 1949, rendező: Tompa Miklós, Szabó Ernő)

Részlet Keresztes Franciska elemzéséből

Tompa rendezői attitűdje (...) szövegcentrikus, szinte „láthatatlan” rendezést képvisel, amely teljes mértékben hagyja érvényesülni az előadás alapjául szolgáló drámát, maximálisan kiaknázva a szöveg adta lehetőségeket. Pszichologizáló, szociologizáló, sőt filologizáló értelmezését Szabó Ernő gyakorló színészként a játéklehetőségek felkutatásával, adekvát színpadi megoldásokkal, pontos színészvezetéssel ellensúlyozza és egészíti ki. Ily módon a cselekményszegény, statikus dramaturgiájú, életképszerű jeleneteket sikerül az előadás előnyére fordítani. A nyitókép részletes leírásából kiderül, hogy a rendezés (...) megragadja az alapanyag legfontosabb aspektusát, annak „levegőjét”: „fullasztó csend és pókháló az agyakon. Ezt a légtér teremt meg a díszlet, a világítás és három színész mozdulatlan cselekvése a színpadon” (Halász Anna).

A képen látható színészek: Borovszky Oszkár, Delly Ferenc, Kovács György, Szabó Ernő.

Fotó: Fotofilm (keltezés nélkül)

Az illetékes minisztériumnak címzett színházi jelentés a bemutató előadást művészi és társadalmi szempontból egyaránt sikeresnek könyveli el: „a közönség jól reagált mind a darab komoly tartalmára, mind pedig annak lélektel humorára. Elégedettségének lelkes tapssal adott hangot.” 1953. január 11-én a város nagy eseményére kerül sor: „100. alkalommal adják az Uri murit – hirdeti a színház által kiadott sajtóközlemény. – Ez a széria rekordot jelent nem csak a Székely Színház addigi történetében, de a marosvásárhelyi színházi életben is.” (Az Állami Székely Színházban játszott előadás címének írásmódja eltér a magyar helyesírás szabályaitól.)

A kopasz énekesnő

(Marosvásárhely, 1967, rendező: Gergely Géza)

Részlet Ungvári Zrínyi Ildikó elemzéséből

Gergely Géza rendezését a drámai műfajokkal és színházi stílusokkal való kísérletezés, a Sztanyiszlavszkij-féle lélektani realizmustól eltérő munkamódszer keresésének igénye jellemzi – jelentős előzménynek

számít pl. 1961-ben *A próba* című Maltz-darab színrevitele, amely a brechti formanyelvvel való első kísérletezésként tünt ki a realista színházi környezetből. Ezekhez az újításokhoz sorakozik fel *A kopasz énekesnő* 1967-es, magyar nyelvű ősbemutatója a Színház- és Művészeti Intézetben. E kísérleteket a Székely Színház felbomlása és a hozzá kötődő nagyrealista játéktípus megkopása teszi időszzerűvé. (...) A kísérletező szellemet inspirálja maga a tér is: 1962-ben került átadásra a tanítványok saját gyakorló színháza, a Stúdió. Ez a saját játszóhely lehetővé teszi az előadás kiérlelését, a nagyszínpadi próbákat (korábban a végzős előadásokat a Kultúrpalota nagytermében játszották); egyszerű szerkezeténél, kisebb méreténél fogva pedig nem akadályozta az új színpadi formakanonok bevezetését. (...)

A kopasz énekesnő alapjaiban véve a szalonvígjáték konvencióira épülő, de realista formanyelvet használó előadás, amelyet kissé elvonttá tesznek, illetve a gépiességhez közelebb kerülnek az időnként kimerevített mozdulatok és mimika, a szimmetrikus mozgás, az eltűnt gesztusok, a lemezen megakadt tú min-

megjelenítések általános elterjedtségével szemben egy új színházi nyelvezet kikísérletezésére történt figyelemre méltó próbálkozás.

Ezekben az években az angol drámaírásban és színjátszásban nagy áttörés valósult meg. A „dühös” fiatalokként számoltartott nemzedék tagjai szembefordultak az elegáns társalgó stílus társadalmi valóságától elszakadó, szórakoztatásra szorító maníraival, és a polgárságot pukkasztó témákkal, egy természetesen, gyakran nyers játékmóddal, a „négybetűs szavak” és a „konyha”-drámák forradalmával léptek dühöngve-dübörögve a színpadra. Hatásuk hamarosan a hazai és európai színházi életben is érezhetővé vált. A színház-kultúra mozgására mindig figyelő, érzékeny intellektusú Taub János rendezése ebben a hazai és európai színház-kulturális kontextusban keletkezett, és az eredmény kimagasló színvonala ebben a vonatkozásban is ugyancsak értékelendő, kivételes pillanata a meglehetősen bezártságban létező, a fennmaradásért napi küzdelmeket vívó romániai magyar színházi életnek.

Vidám sirató egy bolyongó porszemért

(Marosvásárhely, 1977, rendező: Harag György és Hunyadi András). Részlet Lázok János elemzéséből

Harag György és Hunyadi András társrendezői együttműködése kapcsán a kritika joggal állapíthatja meg: teljesen elütő szemléletű alkotói az erdélyi magyar színházi életnek.

Abban azonban mindkét rendező egyetértett, hogy nehéz ennek az előadásnak a stílusát megtalálni: „...népi játék és mégsem az (...) Ez a nagy esszé és a két nagy tragédia Sütőjének az írása már” (Hunyadi András). „Vígjáték, sok groteszk elemmel, költőiséggel, népi játék, de ott a tragikomédia igénye és lehetősége is” (Harag György).

Marosi Ildikó nem véletlenül tekint a rendezés legnagyobb erényének a későlen táncoló egyensúlyt a bohózat elemek, illetve a lírai regiszterbe áthajló, torokszorítóan szomorú költői képek és részletek között. A darab címe ugyanezt a kettősséget emeli ki: egy céltévesztett kisemberi élet erkölcsi megsemmisülésének tragikomikumát. A szerző a cím paradoxonát (*Vidám sirató*) narrátori előhanggal szándékozott indokolni, ám a rendezés egy jóval színpadszerűbb megoldást választott: az előadást az eszközbemerekről szóló dal intonálja, amit a teljes szereplőgárda kihívóan a közönség szemébe énekel. A darabot lezáró terjedelmes narrátori szöveg színpadra állítását azonban nem sikerült a nyitó jelenethez hasonló leleménnyel megoldania a két rendezőnek. Jánosházy György szókimondó kritikája szerint a drámaíró ezzel a megoldással: „fontosabbnak tartja a tanulságot magánál a darabnál, s hogy ez biztosan beférkőzzék minden néző agyába, nem bizza egyedül a játék öntörvényű logikájára”.

Dobszó az éjszakában

(Marosvásárhely, 1980, rendező: Kovács Levente)

Részlet Boros Kinga elemzéséből

„En a brechti politikai színházat próbáltam csinálni úgy, hogy arról szóljon, amiben élünk” – vallja Brecht-rendezéseiről Kovács. Jánosházy György kritikája szerint „a rendező (...) a darab szövegét és a szerzői utasításokat meghaladó (szatirikus) hangszínt adott az erotikus mozdulatoknak és (lehetséges) indítékoknak, ezzel is nyomatékosítva a brechti társadalombírálatot”.

A Stúdió előcsarnokában zajló nyitójelenetben a szereplők a nézők közt sétáltak, szólt a verki, mint a korzón, ám körülöttük a szerzői utasításnak megfelelően olyan, a darab szövegéből kiemelt, rúzzsal és szénrel felfirkált kiáltványok borították a falat, mint „Ne guvajszátok olyan romantikusan a szemeteiket!”, „A fő az, hogy a lilioma nekije meglegyen”. A Balicke család mögött haladó Murk időnként hirtelen előrehajolt, és belemarkolt Anna fenekébe. A már a színpadon játszó edébjelenetben a káposztát és sört felszolgáló cselédlány fenekét egymás kezére csapva fogdosta Balicke és Murk, miközben elől, az asztaltársaság nyilvánossága előtt leendő apósként és vóként viselkedtek. Az egyetemen színészmesterséget oktató, tanárként nagyra becsült Kovács rendezésének megha-

ERDÉLYI MAGYAR SZÍNHÁZTÖRTÉNET

Philther-elemzések

Jákfalvi Magdolna, Kékési Kun Árpád, Ungvári Zrínyi Ildikó szerkesztésében

Eikon - UvriPress

A kötet a bukaresti Eikon és a marosvásárhelyi Művészeti Egyetem UvriPress Kiadójának közös gondozásában készült, Jákfalvi Magdolna, Kékési Kun Árpád és Ungvári Zrínyi Ildikó szerkesztésében. Bemutatóját a 2019-es nemzetközi könyvvásáron tartjuk, a Nemzeti Színház protokolltermében, november 15-én, pénteken 15 órától. A meghívott szerzőkkel Ungvári Zrínyi Ildikó kutatásvezető és szerkesztő beszélget.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk.
(Lázok János összeállítása)

tározó eleme a színészpédagógiai és közönségnevelői szempont: mind a színészek, mind a korabeli erdélyi közönség a lineárisan építkező lélektani realista játékmóddhoz volt szokva, ennek ment ellenébe a brechti gesztikussággal.

Ubu rege [Übü király]

(Kolozsvár, 1980, rendező: Kovács Ildikó)

Részlet Novák Ildikó elemzéséből

Alfred Jarry drámája Kovács Ildikó kolozsvári rendezése előtt csak két alkalommal került közönség elé a korszak romániai színpadain. (...) A rendező a bábszínház eszközeit felhasználva, a politikai színház működési elvének megfelelően, de a Jarry által előírt technikákat alkalmazta az előadás megteremtésében. A romániai helyzetben a felülemelkedő intellektus groteszk humorával dolgozó rendezés nem csupán az übüséget gúnyolta ki, hanem politikailag is felelősséget vállalt, hiszen konkrét veszélyhelyzetet eredményezhetett volna, ha a közönség (közösség) nem értelmezte volna az előadásban működtetett kettős beszédet szolidaritási aktusként és ellenállási szándékként. (...) Maszkba, jelmezbe komponált színésztettek, bábszerű karakterek (Übü uraság és Übü asszonyság) uralják a szűk teret, a többi szereplő animátori vagy pedig bábművészt-regiszterben megjelenített ember-bábként, vagy a néző szeme előtt mozogott kis méretű, kezdetleges marionettfigurák jelenik meg, mintegy anyagra lefordítva és a felhasznált bábszínház által is felmutatva a „fentről rángatott” létezés, az esztelen diktatúrával szembeni kiszolgáltatottságot. A rendezés magát Übüit is lecsupaszítja, a játékmester kibontja a zsákvaszon jelmezéből és megmutatja az Übü alakító színészt. (...) Az élő színésztettekkel alkotott stilizált emberbábok és a marionettbábuk kölcsönhatásuk eredményeként képesek arra, hogy színpadi jelenlétükkel megrajzolják a bábszínház zsmokainak szimbolikus határait (...)

A buszmegálló

(Kolozsvár, 1989, rendező: Tompa Gábor)

Részlet Albert Mária elemzéséből

Az ekkor már párizsi emigrációban élő kínai szerző, Kao-Hszing-Csien drámáját 1989. április 23-án mutatták be a Kolozsvári (Folytatás a 10. oldalon)

BACKAMADARAS

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Sikeresen pályáztak a gazdák

Backamadarasi községből több mint húsz gazda pályázott a Pro Economica által meghirdetett de minimis támogatásra. A gazdálkodók zömében mezőgazdasági gépek vásárlására igényelték finanszírozást, de akadt állattartó gazda, aki fejőberendezésre, illetve zöldségtermesztő, aki kis traktorra, vegyszerezőgépre pályázott.

Ottjártunkkor két sikeresen pályázó gazdához látogattunk el, elsőként a szentgericei Kirizsán Györgyhoz, aki testvérével, Andrásal évek óta állattartással foglalkozik. A gazda elmondta, a testvére körbálázóra, egy frontrakodó kupára, valamint fóliázógépre pályázott, ő pedig egy fejőrendszerre, tejhűtőre és egy malomra. Fejenként 15 ezer euró finanszírozást nyertek. Kirizsán György hozzátette, jelenleg is van fejőgépe, viszont ez egy kisebb kapacitású, mindössze két tehén fejésére alkal-

mas; a támogatásnak köszönhetően egy nagyobb kapacitású berendezést szerez be, amellyel tíz állattól tudják egy időben begyűjteni a tejet. Az ezerliteres hűtőre azért van szüksége, mert nem szeretné többé a csarnokba vinni a tejet, hanem egyenesen a feldolgozó-

adná át az állataitól származó tejmenyiséget, ehhez szükséges az, hogy megfelelően tudja tárolni. A gazdaságában jelenleg 29 fejőstehén van, és napi 340 liter tejet ad le a csarnokba, ahonnan a nyáradszeredai tejfeldolgozó veszi át.

A szentgericei gazdától összesen mintegy 1300 liter tejet vásárol fel naponta a nyáradszeredai üzem.

A szentgericei Gál Attila szintén 15 ezer eurós támogatást nyert a Pro Economica Alapítvány által meghirdetett kiíráson. A fiatal gazda körbálázóra pályázott a száraztakarmány préselésére, mint mondta, a jelenleginél jóval performánsabb új gép megkönnyíti majd a munkáját. A család 25 hektár területen gazdálkodik, állattartással is foglalkoznak, 19 fejőstehén és 11 növendék van a gazdaságban. A tejet – átlagban napi 320 litert – szintén a nyáradszeredai feldolgozó adja át.

Dinamikusan fejlődik a község, egyre több fiatal marad itthon

Az utóbbi időben látványos fejlődésen ment keresztül Backamadarasi, nyertes pályázatoknak köszönhetően a község utcáinak 95 százalékát aszfaltolták, az utolsó simításokat végzik a korszerű egészségügyi központ épületén, elkészült a szentgericei művelődési otthon, napokon belül felavatják az új óvodát, és előreláthatólag a nyáron elkezdik a két iskolaépület felújítását. Úgy tűnik a fejlesztések meghozták a gyümölcsüket: egyre több új ház épül, egyre több fiatal család dönt úgy, hogy itthon kezd el a közös életet, itt vállalják a gyerekeket.

A községbeli utak 95 százaléka le van aszfaltozva

Az idén nagyszabású aszfaltozás zajlott a községben, és ezzel az utcák immár 95 százalékát aszfaltréteg borítja – újságolta a jó hírt Szócs Antal polgármester. A helyi fejlesztések országos programja (PNDL) keretében nyertek finanszírozást összesen nyolc kilométer útszakasz korszerűsítésére, szeptemberben fejezte be a munkát a kivitelező. A tulajdonképpeni tervben nem szerepelt az összes utca, ami felújításra szorult, ezért megpótolták saját költségvetésből. Összesen 8,2 km volt belefoglalva a pályázatba, melléje még sikerült 800 métert önerőből aszfaltolni. Elkészült végre a Középszeg utca is, amelyen el lehet jutni Koronkába. Ennek a szakasznak a korszerűsítése azért volt különösen fontos, mivel a gázvállalat járművei itt haladnak át, és a nagy forgalommal járó por és zaj sok bosszúságot okoz az ottlakóknak. A projekt részeként a falu

végéig leaszfaltozták ezt a szakaszt, valamint a Backamadarasi Szentgericével összekötő útra is sikerült koptatóréteget húzni. A község vezetője elégedett a kivitelező cég munkájával, ellenben hozzátette, akadnak lakók, akik kifogásolják, hogy helyenként ötven centivel is megemelkedett az út magassága, és nehezebben tudnak kijönni a portáról az autóval. A vízelvezető árok, hidak rendbetétele nem szerepelhetett a tervben, mivel nincsen ivóvíz- és szennyvízhálózat a községben.

Egészségügyi ellátás jobb körülmények között

Kilencven százalékban elkészült a községközpontban a főút mentén kialakított korszerű egészségügyi központ, az épület felújítására szintén a PNDL keretében nyertek finanszírozást. A polgármester rámutatott, szeretnék, ha már a télen be tudnának költözni a családorvosi és fogorvosi rendelő, valamint a gyógyszertár. Mint mondta, végre méltóbb helyszíne lesz ez az egészségügyi szolgáltatásoknak, hiszen a hivatal udvarán lévő ingatlan, ahol jelenleg a ren-

delők vannak, régi, rossz állapotú épület, nehezen lehet megközelíteni, meredek helyen van, télen csúszik, nehéz kifűteni, a páciensek folyton panaszkodtak, hogy hideg van a váróteremben. Az új épületben modern várótermet alakítanak ki, az épület előtti árok lefedésével pedig parkolóhelyeket is biztosítanak.

Ottjártunkkor a polgármester az uniós finanszírozással szépen felújított szentgericei művelődési otthont is megmutatta, és beszámolt két másik nyertes projektről is. A Leader program keretében nyertek támogatást a két backamadarasi csorgó környékének a rendezésére. Megvan a kivitelező, tehát akár neki is lehetne fogni a munkának, viszont mivel kinti munkálatról, parkosításról van szó, úgy döntöttek, hogy megvárják a tavaszt.

Emellett szeptember végén írták alá Gyulafehérváron a szerződést két iskola, a backamadarasi és a szentgericei uniós alapokból való korszerűsítésére. A négy millió lej értékű projekt révén a backamadarasi iskola tetőzetét kicserélik, szigetelnek, központi fűtést szerelnek, az osztálytermekben padlócserére és a nyílászárók cseréjére is sor kerül, valamint két szaklabort is felszerelnek. A gericei tanintézetet alaposabb felújításra szorult. A szerződés alá van írva, a munkálatokra várhatóan a nyári vakáció idején kerül sor.

– Örülünk ennek a lehetőségnek, ugyanis a gyereklétszám szerencsére nem csökken a községben, kétszáz körül van. Büszkék vagyunk arra, hogy az utóbbi időben mintegy három hónap alatt öt gyerek is született, és sok fiatal család van, amely gyereket vállal és itthon akar boldogulni – tette hozzá a község vezetője.

Utolsó simítások az új óvodánál

Az utolsó simításokat végzik a magyar állami támogatással felépült új backamadarasi óvodánál, november 17-én, vasárnap délután kerül sor az avatóünnepségre. A község vezetője szerint remélhetőleg januártól sikerül az aprónépnek birtokba venni a kétszintes, korszerű épületet, hiszen nemcsak a községbeli, hanem a környező településeken élő szülők részéről is nagy igény mutatkozik a hosszabbított program iránt.

Szócs Antal polgármester elmondta: november 17-én, vasárnap délután lesz a hivatalos átadási ünnepség, amelyre a püspökség, Magyarország kormánya, valamint a helyi politikum képviselői is hivatalosak. Megérkezett a bútorzat is, ottjártunkkor éppen az összeszerelésén dolgoztak a munkások, illetve a községvezető szerint ígéretet kapta, hogy az avatás napjáig az udvarra tervezett korszerű játszóteret is elkészítik. Azt szeretnék, hogy januártól költözzenek be az óvodások, akikkel – míg az építkezés

tartott – a helyi művelődési otthonban foglalkoztak a pedagógusok. Ugyanakkor szeretnének napközit indítani, ugyanis a községből, illetve a környékről is sok szülő jelezte már az erre vonatkozó igényét. A környéken csupán Nyáradszeredában működik napközi, és nagy az igény rá. Szócs Antal hozzátette, vannak szülők, akik azt szeretnék, ha azonnal elindulna a napközis program, viszont ezt elő kell készíteni, hiszen több óvónőre, dadusra van szükség, illetve a gyerekek catering rendszerben való étkeztetését is meg kell oldani. Az új épületben negyven gyerek befogadására alkalmas két óvodai csoport kap majd helyet. A magyar állami támogatással épült óvoda tulajdonosa az egyház, ellenben az üzemeltetését szerződés alapján, egyelőre öt évre, az önkormányzatra bízták.

A gyerekeiket gépkocsival oviba szállító szülőkre is gondoltak, az új épület mellett van egy négy-öt férőhelyes parkoló, illetve a főút mentén, a főbejáratnál is kialakítanak újabb parkolóhelyeket úgy, hogy lefedik a vízelvezető sáncot.

Fotó: Nagy Tibor

Szeretettel fogadták az új lelkészt

Nagy Vajda Levente református lelkipásztor lassan négy hónapja teljesít szolgálatot Backamadarason, miután tizenkét évig a kislépcsős református közösségben szolgált.

A fiatal, háromgyerekes édesapa elmondta, nagyon nyitottan, nagy szeretettel fogadták a backamadarasiak, kiemelte a Backamadarasi Egyesületet, amelynek tagjaival első perctől megtalálták a közös hangot, és nagyon segítőkészeknek bizonyultak. A lelkész szerint Backamadarasi más vidék, más hagyományokkal rendelkező közösség, sokkal nagyobb gyülekezet, így sokrétűbb munkára van szükség, de örömmel tapasztalja, hogy vannak ügyes fiatal presbiterek is, akik készségesen részt vállaltak a feladatokban. A backamadarasi református gyülekezet lélekszáma 800 körüli, és szerencsére sok a fiatal és a gyerek, ami azt jelenti, hogy a településen van utánpótlás.

Hozzátette, érezhető, hogy nehéz volt ez az év a gyülekezet számára, s az, hogy sürgősséggel távoznia kellett az előző lelkésznek, eléggé rányomta a bélyegét a gyülekezeti életre. A lelkipásztor úgy érzi, leghamarabb ismerkedni szeretne az emberekkel, elérni azt, hogy a közösség érezze, bizalommal fordulhat a lelkészükhöz. Mint mondta, beindultak a bibliaórák, illetve minden pénteken vallásórára várják a gyerekeket.

A teendőik sorában megemlítette a templom tetőszerkezetének, valamint a parókianak a felújítását, mint mondta, fontossági sorrendben, az anyagi lehetőségek függvényében próbálják majd orvosolni a problémákat.

Marosvécsi ünnepség

(Folytatás az 1. oldalról)

az egykori tulajdonosok örökösének, hogy az ismét magántulajdonban lévő épületet a közösség használja, többek között azért is, mert Marosvécs a „magyar-székely nemzet összefogásának a jelképe, az erdélyi és az összmagyarság jelentős kulturális központja volt és kell legyen”. *Benkő Mihály* marosvécsi református lelképásztor rövid bibliai idézettel vezette fel beszédét: „örizd a várat, figyeld az utat, szedd össze magad” – hangzott el, majd hozzátette, hogy erdélyi magyar kisebbségként védenünk kell mindazt, ami a miénk, járnunk kell a saját utunkat, és össze kell tartanunk azért, hogy mindezt megőrizzük. És erre jó példa a marosvécsi kastély, amely egykor az erdélyi magyar kulturális élet fellelője volt. A rombolás után következik az építés – mondta, majd hozzáfűzte: öt évvel ezelőtt kezdődött el az építkezés, amelynek útján tovább kell haladni. A kapunyitási ceremónia rövid imádsággal zárult, ezt követően Nagy Gergő a kapukulcsot újra elfordította a zárban, majd Nagy Kemény Gézával együtt tágra nyitották a kaput a vendégek előtt.

Az itt felállított színpadon folytatódott a hivatalos megnyitó. Először *Ördög Ferenc*, Marosvécs polgármestere a falu nevében köszöntö meg mindazt, amit az új tulajdonosok, Kemény Nagy Géza tesz a kastély működtetéséért. *Dr. Farkas Balázs*, Magyarország

követően szerencsésnek mondható tulajdonosa volt az épületnek. Ha – mint más kastélyok esetében – mezőgazdasági egység költözött volna be, akkor aligha állnának a falak. A felső szinthez, ahol a kiürített helyiségekben szörnyű állapotok vannak, nem is nyúltak az örökösök. Hallhattuk azt is, hogy a kezdetekkor Nagy Gergő fiatal feleségével a kastély mellett levő kis házba költözött azzal a céllal, hogy Gézával közösen „életet adjanak” a kastélynak. Ekkor kezdődött el az az építkezés, amelyre utalt a lelkész is. Az üres falakat lassanként, adományokból, a családi örökségből maradt képekkel, festményekkel, grafikákkal, bútorokkal „lakták” be. A kapunyitástól napjainkig folyamatosan turistákat fogadnak. Az idén mintegy 5000 ember kereste fel a kastélyt, és pozitív az is, hogy a látogatók 30%-a e kulturális örökség iránt érdeklődő román anyanyelvű. Sajnálatosul hallhattuk, hogy nem sikerült még telekenni a kastélyt, ezért, bár ígéret van támogatásra, renoválásra, az épület állagmegőrzési, felújítási munkálatainak finanszírozására nem tudnak pályázni. „Hetven vagyunk örökösök, hétféle gondolkodással, ötletekkel, ezeket kell összehangolnunk” – tette hozzá Nagy Kemény Géza.

Tóth Andrea programszervező elmondta, négy évvel ezelőtt hozta össze a sors Gézával, és azóta „kétlakiként”, Budapest és Marosvécs között ingázva, közművelődési

táncfalalkozó, vannak hangversenyek, s volt lovas találkozó és könnyűzene-, valamint rockkoncert is. Jártak itt veterán autókkal, és motorosok, zarándokok is. Nagyon sok magyarországi csoport kereste fel a kastélyt a Határtalanul program keretében, és ebben nagy lehetőséget látnak, hiszen az ide látogatókkal való beszélgetésből kiderült, hogy igen hiányosak az erdélyi történelemtől, az itteni kulturális életről az ismereteik. Nagyon jó kapcsolatban maradtak a most már a szomszédokba költözött intézettel is. *Tóth Andrea* elmondta, Marosvásárhely távol van ahhoz, hogy ide a megyeszékhelyről jöjjenek ki rendszeresen az érdeklődők, és az is elmondható, hogy az utóbbi időben elég nagy az érdektelenség a kulturális programok iránt. Ezek tudatában igyekeznek, hogy az óvodásoktól a felnőttekig mindenki számára kínáljon valamit a kastély. Örömmel közölte, hogy báró Kemény János és felesége, *Augusta Paton* egykori kezdeményezését folytatva karácsonyi ünnepséget is rendeznek, ahova a falubeli gyerekeket várják majd, mivel azt is fontosnak tartják, hogy a község, a környékbeliek is magukénak érezzék a kastélyt.

Szekeres-Ugron Villó elmondta, a Petőfi-program ösztöndíjasaként próbálja segíteni az egyesületet. Művészettörténészként korábban részt vett a kastélynapok megszervezésében, és így a szóban forgó rendezvény szervezésének oroszlánrészét vállalta.

A beszélgetésekből az is kiderült, hogy szeretnék jobban bevonni a községet a várban történelembe mind az igények terén, mind a rendezvények által. *Tóth Andrea* hozzátette: a marosvécsi kastély egy Felső-Maros menti szóránközpont is lehetne, csak ehhez megfelelő támogatottság, hozzáállás kell az érintettek, a civil szféra részéről is. Tervként az is elhangzott, hogy szeretnék az egykori könyvtár helyett egy újat létesíteni, az udvaron pedig egy szabadidős kalandparkot alakítanának ki, hogy a fiatalok, a családok számára vonzóvá tegyék a helyet.

A kerekasztal-beszélgetések közötti intermezzóként az ünnepségre kilátogatók Géczi Amália zongorakoncertjét hallgathatták meg, közben megnyílt a Vass Dalma szásrégeni fiatal képzőművész alkotásaiból álló kiállítás is. Egy másik teremben Fóris Zoltán egykori marosvásárhelyi fotóművész képeiből nyílt tárlat, míg *Körtési Sándor*, a marosvásárhelyi 7-es számú általános iskola igazgatója által vezetett fotóklub diákjainak – a marosvécsi

Kilátás az erkélyről

Ördög Ferenc, Nagy Kemény Géza, Nagy Gergő és Benkő Mihály

csíkszeredai konzulátusának konzulja a magyar kormány nevében köszöntötte a megjelenteket. Hangsúlyozta, hogy a konzulátus partner a hősies erőfeszítésben, amelynek köszönhetően kulturális programokat szerveznek és azon igyekeznek, hogy a kastély nemcsak az erdélyi, hanem „az összmagyarság szellemi központja, jövője legyen, hiszen megmaradásunk egyik záloga”. Ezt követően megajándékozta a kastélyt *Borowszky Samu*: Magyarország vármegyei és városai (alcíme: Magyarország monográfiája – a magyar korona országai történetének, földrajzi, képzőművészeti, néprajzi, hadügyi és természeti viszonyainak, közművelődési és közgazdasági állapotának enciklopédiája) című nemrég bemutatott, 26 kötetes sorozat díszkiadásával.

A hivatalos megnyitót a marosvécsi Helikon táncsoport (csoportvezetők: *Gorbai Mária Melinda*, *Tóth Pál Melinda*) fellépése színesítette.

A nap folyamán a nagyteremben, az egykori pipázóban több kerekasztal-beszélgetést szerveztek. Felelevenítették a kastély egykori történetét, és a jelenlegi helyzetből kiindulva a jövőbeli elképzeléseket vázolták fel a tulajdonosok.

Az első beszélgetésen Nagy Kemény Géza, a kastély egyik tulajdonosa és a már említett egyesület elnöke, Nagy Gergely, *Szekeres-Ugron Villó*, a Kemény Augusta Kulturális Egyesület Petőfi-ösztöndíjasa, valamint *Tóth Andrea*, a marosvécsi kastély programszervezője vettek részt. Az *Ugron Győző* moderátor által vezetett beszélgetésekből kiderült, hogy bár nehezen költözött ki az egykori neuropszichiátriai intézet a vár falai közül, az államosítás

szakértőként azon dolgozik, hogy minél színesebb kulturális kínálat legyen a kastélynak és az azt működtető egyesületnek. – A család belső gondjain felülemelkedve szeretném előmozdítani az ügyet – mondta többek között, hozzátéve, hogy elsődleges célja az egykori erdélyi Helikon szellemiségének újraélesztése lenne. Rendeztek már Helikon-tábor fiataloknak, találkoztak a Helikon-le származottak, néhány éve az egyesület megszervezte a kastélynapokat, amelyet azóta is rendszeresen megtartanak, igyekeznek bevonni a helybéli iskolásokat, fiatalokat minden programba. Rendszeressé vált a nép-

Kerekasztal-beszélgetés a kastély sorsáról

Fotó: Vajda György

kastélyban pályázatra készült – hangulatképeiből nyílt kiállítás. A sikeresebb fotók alkotóit díjazták a szervezők. A falakat a kastély elmúlt öt évét bemutató fotó- és plakátkiállítás is díszítette. Délután volt könyvbemutató, irodalmi est a helikonista költők alkotásaiból *Kilyén Ilka* színművész előadásában, dokumentumfilmet, rajzfilmet lehetett megtekinteni. Bemutatkozott az Art Equest lovasiskola is. Rock- és könnyűzenekonzert (*Titán és Tűzvarázs*) várta a fiatalokat, ezenkívül volt gulyásfőző verseny, kézművesvásár, és italt, ételt kínáló sátrak alatt lehetett megpihenni napközben.

A kastély egykori fényére tekintettek vissza azon a kerekasztal-beszélgetésen, amelyen *Albert Mária*, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem tanára *Kemény János* színházalapító, -építő tevékenységét idézte fel. *Benkő Mihály* lelképásztor az író lelkész munkájáról beszélt, míg *H. Szabó Gyula* az irodalmárra világított rá, aztán *Szabó Cserbár Rozália* a várúrra emlékezett vissza.

Egy másik kerekasztal-beszélgetésen *Szucher Ervin* újságíró moderálásával *Csinta Samu*, *Pataky István* és *Gáspár Sándor* újságírók és rádiós szerkesztők, valamint *Gorbai Mária Melinda* marosvécsi lakos tágabb kontextusba helyezték a marosvécsi kastély „ügyét”, ugyanis az egykori erdélyi nemesség által birtokolt ingatlanok visszaszolgáltatásáról esett szó. Erről *Csinta Samu* egy kötetet is megjelentetett. A következtetés az volt, hogy ez a részleges birtok-visszaszolgáltatás csak megnehezítette az egykori tulajdonosok, illetve örökösök helyzetét, ugyanis az épületek és némi beltérek visszaadásán kívül a kastélyokat eltartó birtokot (földterületeket, erdőket) nem adták vissza, így nincs ahonnan előteremteni a felújításhoz és a fenntartáshoz szükséges anyagi háttér.

Gorbai Mária Melinda helyi önkormányzati képviselő örömmel újságolta, hogy a faluból az utóbbi időben szinte mindenki büszke a kastélyra, és a magáénak érzi, egyre több gyerek ismerkedik meg a történetével, egykori lakóinak életével, és az új tulajdonosok is igyekeznek aktívan részt venni a község életében. Az új kormány sem garantálja azt, hogy megszünteti a visszaszolgáltatási folyamatot, ezért kell keresni olyan forrásokat, amelyekkel fenntarthatók a kastélyok.

Az első panelbeszélgetésen Nagy Kemény Géza azt is elmondta, hogy vannak támogatók, önkéntesek és lelkes adományozók, akik szívügyüknek tekintik azt, hogy a kastély, ha nem is nyeri vissza egykori fényét, jelenkorai rendeltetésébe magába foglalja a múltját, és ez ad erőt ahhoz, hogy tovább folytassák mindazt, amit elkezdtek öt évvel ezelőtt. A rendezvény a kastély életében mérföldkő és alkalom is volt a számvetésre.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Dr. Dienes Sándor és dr. Fazakas Béla professzorainkra emlékezünk

Az erdélyi magyar orvostársadalom ismét szegényebb lett, mert ez év októberében az idő megállíthatatlanul forgó kereke az örökkévalóságba szólította két közismert, nagyra becsült, tudós tanárunkat, dr. Dienes Sándor és dr. Fazakas Béla professzorokat. A magyar Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem végzősei, a föld minden szegletében dolgozó orvosok, egyetemünk nemes szellemével együtt a tőlük kapott értékeket eljuttatták a világ minden sarkába.

Dr. Ábrám Zoltán, a MOGYE egyetemi tanára igen tartalmas, szakmai és tudományos munkáikat elismerő, jelentőségüket értékelő, szeretetteljes megemlékezéssel búcsúzott el tőlük.

A mi évfolyamunk abban a különleges megiszteltetésben részesült tavaly az 55 éves találkozó alkalmával, hogy mindketten üdvözöltek bennünket. Elegánsan, kedves mosollyal jelentek meg egyetemi összejövetelünkön. Boldogan vettük körül őket, beszélgettünk, emlékeztünk, ők is megatódottan vették tudomásul ragaszkodásunkat.

Dienes professzor elmesélte, hogy a mi magyar egyetemünk Kolozsvárról való kényszerű átköltözése miatt csak november harmadikán volt az első felvételi. Ő Fesz György és Csögör Lajos professzoroknál a katolikus főgimnázium dísztermében vizsgázott. 350 felvételiző volt, végül 1951-ben 160-an végeztek az akkori három karon (általános orvosi, gyermekgyógyászati, közegészségügyi). A késlekedés miatt Dienes Sándor előzőleg beiratkozott a kolozsvári Bolyai Tudományegyetem földrajz-földtan karára, amit el is végzett, párhuzamosan az orvossal. A Kolozsvárról ájtott – főleg magyarországi – tanárokról emlékezett meg személy szerint. Különösen Miskolczy, Harangi, Obál professzorokról. Obál professzor könyvet is írt az Erdélyben töltött oktatói tevékenységéről, 1990 után pedig meghallgathattuk előadásait az Erdélyi Múzeum Egyesület konferenciáin.

Fazakas Béla tanárunk szintén megélte ezeket a viharos, izgalmas időket, de elragadtatással említette professzorait. Neki is az egyik

legnagyobb élménye a felvételi vizsgája volt, egy évvel később, mert két évig amerikai fogságban volt. A fogság idején tapasztalta egy udvarhelyi orvos részéről azt az eredményes segítőkészséget, szeretetet, mindenre kiterjedő figyelmet, amit egy orvos nyújthat embertársainak, és elhatározta, hogy eredeti elképzelésétől eltérően orvos szeretne lenni. A felvételin Putnoki professzor megkérdezte, hogy miért akar orvos lenni? Válaszként elmondta a fenti élményeit. Ezzel be is fejeződött a vizsga, beiratkozhatott az egyetemre.

Még sok érdekes dolgot meséltek, és mi boldogan, érdeklődéssel hallgattuk. Utólag még jobban örvendünk, hogy ez megadatott nekünk. Úgy gondoltuk, hogy ezt az érzést megosztjuk sok más tanítvánnyal, volt munkatársal, beteggel, tisztelővel, és közléseink egy csoportképet, ami azon a találkozón készült.

Áldott legyen a szellemük és csendes, békés az álmuk!

Az 1963-ban végzett orvosok

vonni a régi és a mai lehetőségek között.

Őszintén gratulálok a tehetséges tanító néinknek, akit ilyen szeretettel ünnepel a falu népe.

Vita Piroska tekintélyt harcolt ki nemcsak magának, hanem a pedagógustársaknak, a falvak felemelkedésén munkálkodó tanítóknak, óvónőknek is. És milyen nagyszerű kiadót talált a könyv megjelenéséhez, ahol a meséket illusztráló Fábrián Gabriella is dolgozik, aki szintén disznajói. Így az ő munkáját is megismertük, az ő sikereinek is örülhettünk, őt is megünnepeltük.

Az est fényét emelte a Kreatív Kiadó szerkesztőjének, Tekei Erikának a jelenléte, aki közvetlen, kedves mosolyával oldotta a hangulatot. Zsigmond Székely Edit magyartanár nagyszerűen eleget tett önként vállalt feladatának, ő vezette nagyon profin – lényegretörő, érdekes kérdéseit feltéve – a beszélgetést.

Legyen szép napod!

Az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit nemcsak a hívő keresztények gyakorolják, hanem minden jóérzésű embernek a szívügye.

Ezt bizonyítja az a határozat is, mely november 17-ét a szegények világnapjának nyilvánította.

A Máltai Szeretszolgálat egész évi tevékenysége erre irányul, de ezen a napon különös hangsúlyt nyer.

Segítő kezet szeretnénk nyújtani azoknak, akik segítséget szenvednek, akiknek gond a napi kenyér, akik a szabad ég alatt vagy menhelyen tengetik életüket, akik a létminimum alatti jövedelemből élnek.

Legyen ünnep számukra ez a nap.

A máltai vezetőség minden tagját mozgósította, hogy az akció sikeres legyen, hogy egy tál gulyásban, a meleg ruhában érezzék meg a feljük áradó gondoskodást.

Reméljük, hogy szándékunk visszhangra talál, és a jó szándékú adakozók felkeresik székházunkat

(Berek utca 1. sz.), melynek kapuja nyitva van naponta 8 és 16 óra között.

November 17-én mondhatjuk egymásnak tiszta szívből: Legyen szép napod!, hiszen valamilyen formában mindannyian szegények vagyunk. Állandó telefonszolgálatunk száma: 0728-332-008.

A máltai vezetőség nevében
Radványi Hajnal

Tavaly karácsonyi csomagozás

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.

Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket.

A levélírók minden esetben tüntessék fel

telefonszámukat és lakcímüket.

Címünk: nepujtag@e-nepujtag.ro

Ünnep Disznajón

Egy egész falu közösségét lelkesítő, felemelő, szép ünnepség helyszíne volt a disznajói óvoda november 2-án, Vita Piroska Pannimesék c. könyvének bemutatóján.

A tehetséges tanítónő ünnepelték a helyi vezetőket, a Kreatív Kiadó küldötte, a meghívott vendégek, a

helyi nőszervezet tagjai, a kollégák az egész község területéről és Szászrégenből, Felfaluból. Egy összetartó közösség összefogásának köszönhető ez a sikeres ünnepség, amely arra lelkesítette Vita Piroskát, hogy még írjon ilyen szép, tanulságos gyermektörténeteket.

Bennem pedig feltörték a keserű emlékek, az „aranykor” rettenetes, gyűlölködő korszakából, amikor én próbálkoztam könyvet írni, a sajtóban hírül adni a mi kis falunk közösségének problémáit. Milyen rosszindulatú vezetők gátoltak a munkámban, letörni, visszahúzni igyekeztek engem és mindazokat, akikben tehetség volt, akik többek tudtak lenni, mint a hatalom emberei.

Ezeket a gondolatokat meg is osztottam a nagyszámú hallgatósággal, nem ünnepont akartam lenni, hanem éppen párhuzamot

A Panni-mesék könyv bemutatja karitatív gyűjtést tett lehetővé, a beteg Andika megsegítéséért adakoztak a résztvevők a kijáratnál elhelyezett adománydobozban, mert: „Jónak lenni jó!”. Köszönet illeti az adakozókat, tekintélyes összeg gyűlt össze, egy emberként bízunk és imádkozunk a gyógyulásért.

A száznál is több vendégnek az RMDSZ Nőszervezetének tagjai kaláccsal és teával kedveskedtek.

A kiváló szervezést is nekik köszönhetjük, valamint a nők munkáját szervező és irányító pedagógusainknak: Vita Melindának és Nagy Enikőnek. Az est sikeréért munkálkodók nevét is érdemes felsorolni: Barabás Piroska, Dali Márta, Kulcsár Hajnal és Sipos Edit lelkes RMDSZ Nőszervezet-tagok.

Csósz Irma,
Disznajó

Alsóházi helyre esett vissza a Seps OSK

Még a „szokásos” döntetlen sem jött össze a Gaz Metan ellen a Seps OSK-nak a labdarúgó 1. liga 16. fordulójában. Az újabb hazai vereséggel a székelyföldi csapat alsóházi helyre esett vissza.

A két csapat már a nyitányon egymásnak esett, szinte végig valamelyik kapu előterében volt a labda, írja beszámolójában az NSO. Az első komoly lövéseket a vendégek eresztették el, de Bus és Ely Fernandes is középre lőtt, így Niczuly védeni tudott. A főleg a jobb szélről középre ívelésekkel próbálkozó Seps válasza Carnat erőtlén kapáslövésére, majd Fülöp szabadrúgása volt, amely után a kapu fölé szállt a labda.

A 18. percben Fernandesnek a tizenhatos vonaláról induló lövését követően a jobb kapufáról pattant mellé a labda, majd mind a két edzőnek le kellett cserélnie házi gólkirályát: előbb a medgyesi Bus (7 gól), majd a szentgyörgyi Karanovic (5) szenvedett sérülést. Kapufákban a 39. percben egyenlített a Seps, Carnat közeli lövését a jobb oldali lécs segítségével hártotta Pleşca, a Gaz Metan kapusa. A helyzetet követő szöglet után Fofana saját kapuja előtt kézzel ért a labdához, de Avram játékezőt a hazai játékosok és a közönség háborgása ellenére nem ítélte büntetőt.

A szünet után a jóval hatékonyabban letámadó medgyesiek egyre több időt töltöttek a hazai kapu előtt, de Chamed szabadrúgásánál a kapufa ismét segítette Niczulyt, majd Olaru alig három méterrel

Fotó: GSP

mellé fejelte a labdát. A másik oldalon Fülöp sem tudott az üres kapuba bólintani, hét perccel a vége előtt viszont Olaru betalált: Fernandes közeli lövését még kiütötte Niczuly, de a medgyesi középpályás becsúszva a lécs alá küldte a labdát (0-1). Az egyetlen egyenlítősi lehetőség a végén Salli előtt adódott, de a kameruni támadó lövését védte Pleşca.

Eredményjelző

Labdarúgó 1. liga, 16. forduló (vasárnapi eredmények): Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Medgyesi Gaz Metan 0-1, Bukaresti Dinamo – Kolozsvári CFR 0-0. Korábban játszották: Gyurgyevói Astra – FC Voluntari 1-0, Nagyszebeni Hermannstadt – Konstancai Viitorul 1-1, Academica Clinceni – Jászvásári CSM Politehnica 1-0, Chindia Târgovişte – CSU Craiova 1-1, FC Botoşani – Bukaresti FCSB 0-2.

Ranglista

1. CFR	16	9	4	3	35-13	31
2. Viitorul	16	8	5	3	35-19	29
3. Astra	16	8	4	4	24-17	28
4. Craiova	16	8	4	4	23-16	28
5. FCSB	16	8	3	5	24-20	27
6. Medgyes	16	7	5	4	25-21	26
7. Botoşani	16	5	7	4	24-23	22
8. Jászvásár	16	5	6	5	17-20	21
9. Dinamo	16	6	3	7	22-27	21
10. Chindia	16	4	5	7	18-24	17
11. Seps OSK	16	2	10	4	14-14	16
12. Clinceni	16	3	5	8	17-29	14
13. Nagyszeben	16	3	5	8	13-28	14
14. Voluntari	16	1	4	11	9-29	7

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 1. liga, 16. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Medgyesi Gaz Metan 0-1 (0-0)

Sepsiszentgyörgy, városi stadion, vezette: Marius Avram (Bukarest).

Gólszerző: Olaru (83.).
Sárga lap: Konongo (29.), Flores (40.), Kilyén (41.), Bouhenna (57.), Fülöp (79.), illetve Romeo (35.), Chamed (67.), Ely Fernandes (90.).

Seps OSK: Niczuly – Kilyén, Bouhenna, Barisic, Konongo – Fülöp, Velev, Flores – Gál-Andrezly (74. Salli), Karanovic (31. Safranko), Carnat (87. Deaconu).

Gaz Metan: Pleşca – Romeo (74. Pleaşcă), Larie, M. Constantin, Velisar – Fofana, Droppa – Olaru (86. Trif), N. Dumitru, Ely Fernandes – S. Buş (26. Chamed).

Kiütéses Fradi-győzelem Debrecenben

A címvédő Ferencváros kiütéses, 6-1-es győzelmet aratott Debrecenben a labdarúgó OTP Bank Liga 12. fordulójának zárómérkőzésén vasárnap. Az FTC így pontszámban beírta az élvonalas MOL Fehérvárt, rosszabb gólaránya miatt azonban mögötte maradt, viszont egy meccsel kevesebbet játszott.

Az első percekben a vendégek irányították a játékot, és hamar megszerezték a vezetést. A bekapott gól feltűzölte a hazaiakat, akik negyedóra alatt három komoly lehetőséget is kialakítottak, mindháromszor Grófnak kellett nagyot védenie. A hazaiak így nem tudtak egyenlíteni, a zöld-fehérek pedig a félidő hajrájában növelni tudták előnyüket.

Szünet után a csereként beállt Kundrák találatával hamar szűkített a DVSC, de a Ferencváros öt perccel később Isael fejesgóljával visszaállította a kétgólos különbséget. Ez megtörte a házigazdákat, az utolsó húsz percre teljesen szétestek, az FTC pedig újabb három góllal büntetett, és ilyen arányban is megérdemelt győzelmet aratott.

Eredményjelző

* OTP Bank Liga, 12. forduló (vasárnapi eredmény): Debreceni VSC – Ferencvárosi TC 1-6. Szombaton játszották: ZTE FC – Mezőkövesd Zsóry FC 1-1, Kaposvári Rákóczi FC – MOL Fehérvár FC 0-2, Puskás Akadémia FC – Újpest FC 1-3, Paksi FC – Kisvárdai Master Good 1-1, Budapest Honvéd – Diósgyőri VTK 1-0.

* Merkantil Bank Liga NB II, 17. forduló: MTK Budapest – BFC Siófok 3-0, Budafoki MTE – Szombathelyi Haladás 1-0, FC Ajka – Dorogi FC 0-0, Duna Aszfalt TLC – Budaörs 0-5, Vasas FC – Szolnoki MÁV FC 0-0, Békéscsaba 1912 Előre – Soroksár SC 1-0, Kazincbarcika – Aqvital FC Csákvár 3-1, Nyíregyháza Spartacus FC – Szeged-Csanád Grosics 3-0, Vác FC – Gyirmót FC Győr 0-0. Az élcsoport: 1. MTK 36 pont, 2. Budafok 31 (30-16), 3. Csákvár 31 (26-22).

Tomas Kosicky, a Debreceni VSC kapusa gólt kap a labdarúgó OTP Bank Liga 12. fordulójában a Ferencváros ellen játszott mérkőzésen a debreceni Nagyerdő Stadionban 2019. november 10-én. Fotó: MTI/Czegledi Zsolt

Jegyzőkönyv

Labdarúgó OTP Bank Liga, 12. forduló: Debreceni VSC – Ferencváros 1-6 (0-2)

Debrecen, 8136 néző, vezette: Farkas Á.
Gólszerző: Kundrák (50.), illetve Varga R. (11.), Tokmac (36., 87.), Isael (61.), Böle (76.), Varga R. (79.).

Sárga lap: Kinyik (43.), Csősz (71.), illetve Civic (46.).
DVSC: Nagy S. (58. Kosicky) – Kinyik, Szatmári (72. Garba), Pávkovics, Ferenczi – Kusnyír, Csősz, Haris, Szécsi (46. Kundrák) – Trujic, Adeniji.

Ferencváros: Gróf – Lovrencsics, Blazic, Frimpong, Civic (85. Csontos) – Haratyin, Ihnatyenko – Zubkov (72. Böle), Tokmac, Varga R. – Isael (80. Boli).

A tabella

1. Fehérvár FC	12	8	2	2	25-11	26
2. Ferencváros	11	8	2	1	20-8	26
3. Mezőkövesd	12	7	3	2	17-10	24
4. Puskás Akadémia	12	6	2	4	20-15	20
5. Honvéd	12	6	1	5	16-16	19
6. Újpest	12	5	2	5	18-18	17
7. Debrecen	11	5	0	6	21-24	15
8. Kisvárdai	12	4	2	6	15-19	14
9. Diósgyőr	12	4	1	7	12-20	13
10. Paks	12	3	2	7	14-23	11
11. ZTE	12	2	5	5	18-17	11
12. Kaposvár	12	2	0	10	9-24	6

Ne fenyegezd a bajnokot!

Bálint Zsombor

A női röplabda A2 osztály Nyugati csoportjának rangadóján az eddig hibátlan csapatok, a házigazda CSU Medicina és a SCM U Craiova találkozott a Pongrácz Antal csarnokban. A mérkőzés előtt a vendégek edzője azt nyilatkozta, hogy győzni jönnek Marosvásárhelyre, amit arra alapozott, hogy a Medicinával ellentétben eddig ők még nem vesztek játésmat sem, illetve azzal is tisztában volt, hogy riválisuk a tavalyi bajnokságot nyert keretének jelentős részét elveszítette. A mérkőzés azonban sokkal simább házigazdagyőzelmet hozott, mint amire bárki is számított. Ez pedig arra készítette a siker után a CSU Medicina edzőjét, Predrag Zucovićot, hogy az alábbi mondatot ossza meg a közösségi médiában: Soha ne fenyegezd a bajnokot!

A találkozó három craiovai ponttal rajtolt, csupa egyszerű hibából, ezt azonban mindjárt 12 marosvásárhelyi pont követte zsinórban. A hazaiak sánca áthatolhatatlannak bizonyult, a nyitás utáni első támadást többnyire lesáncolták a Medicina védői. Innen pedig egyszerűvé vált az első szett, amelyben az ellenfél csak 13 pon-

tig jutott. Valamivel kiegyensúlyozottabban indult a következő két játszma, azonban egy adott pillanatban a házigazdák állva hagyták a vendégeket, és a szettek izgalom nélküli marosvásárhelyi sikerrel zárultak.

Jegyezzük meg, hogy Predrag Zucović – tőle szokatlan módon – egyetlen cserét sem hajtott végre az egész mérkőzés folyamán, végig a legjobbnak tartott hatossal játszott, ami egyrészt azt jelzi, hogy komolyan vette az ellenfél játékerőjét, másrészt nagyon meg akarta mutatni az ellenfél edzőjének, hogy a meccs előtti kijelentése, amely szerint a két csapat nagyjából azonos játékerőt képvisel, nem állja meg a helyét.

A győzelemből arra következtethetünk, hogy a marosvásárhelyi csapat, amely az idén CSU Medicina néven fut, megismételheti a tavalyi hibátlan menetelését az A2 osztályban, hiszen a többi ellenfél nincs Craiova szintjén. Csupán a perspektívát nem ismerjük. Lesz-e jövőre elég erős anyagi háttér ahhoz, hogy vállalja az élvonalat, ha feljut? Egyelőre azonban a következő kipipálandó feladat a nagyváradi kiszállás szombaton, az alapszakasz első felének zárófordulójában.

Jegyzőkönyv

Női röplabda A2 osztály, Nyugati csoport, 4. forduló: Marosvásárhelyi CSU Medicina – SCM U Craiova 3:0 (25:13, 25:19, 25:17)

Marosvásárhely, Pongrácz Antal csarnok, 30 néző. Vezette: Dan Boariu (Balázsfalva), Robert Costea (Déva).

CSU Medicina: Axinte, K. Murariu, Ionescu, Fl. Murariu, Veres, Ioan. Liberó: Borlodean.

SCM U Craiova: Brabete, Constantinescu, Truță, Zlotea, Marciu, Matei (Manuc, Rizan, Sutan). Liberó: Chifu (Privan).

Eredményjelző

A női röplabda A2 osztály Nyugati csoportjának 4. fordulójában a következő eredmények születtek: Marosvásárhelyi CSU Medicina – SCM U Craiova 3:0, Tordai CS Volei – Temesvári Politehnica 3:0, Máramaroszigeti CSM – Nagyváradi CSU 0:3.

Új mezben a magyar válogatott

Bemutatták a magyar labdarúgó-válogatott új mezét. Budapest szerzőként csatlakozott a 2020-as Európa-bajnoksághoz, így az új szereles egyes részleteihez a városból merítettek inspirációt a tervezők.

A fő koncepció a művészet és a labdarúgás ötvözése volt, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a mezek egyes grafikai elemeihez a rajongók és a játékosok közös szenvedélyeiből és érzelmeiből merítettek inspirációt. „Egyedülálló kihívás volt egy olyan mezsorozat kidolgozása, amely sikeresen közvetíti a futball nyers érzelmeit és azok egyesítő erejét. A kreatív folyamat kezdetén kézi rajzokra összpontosítva dolgoztunk, ami lehetővé tette számunkra, hogy emberi és érzelmi szempontból kifejezőbb legyen, amit létrehozunk. Elégedettek vagyunk a végeredménnyel, mert úgy gondoljuk, hogy a művészet és a futball világának egyesítése sikeres volt” – mondta el Juergen Rank vezető tervező.

A magyar válogatott meze most először került egy kategóriába többek közt a belga, spanyol és a német csapatéval, ami azt jelenti, hogy nem egy sablon alapján készült, hanem minden eleme egyedileg tervezett és más mezekre nem adaptálható. Színeiben a nemzeti lobogó köszön vissza, míg mintázatát, annak áramló hatásait a Duna ihlette. A nyak hátoldalán a „Magyarország” felirat olvasható. A fenntarthatóság jegyében a mez anyaga 100%-ban újrahasznosított poliészter, míg gyártási technológiája a kor elvárásaihoz igazodva biztosítja a hő- és légáteresztést.

Az új mez november 15-én, az új Puskás Aréna nyitómeccsén, a Magyarország – Uruguay mérkőzésen lesz először látható. Ugyanekkor és ugyanitt lesz először megvásárolható is, a meccs ideje alatt, de az MLSZ webshopjában már tegnap déltől megrendelhető.

Szoboszlai Dominik (b) és Dzsudzszák Balázs, a magyar labdarúgó-válogatott tagjai a csapat új mezének bemutató sajtótájékoztatóján az újonnan elkészült Puskás Arénában 2019. november 11-én. A nemzeti együttes a Puskás Arénát november 15-én este az Uruguay elleni barátságos mérkőzéssel avatja fel. Fotó: MTI/Illyés Tibor

Hat évtized erdélyi magyar színháza – előadás-elemzésekben (1949–2011)

A képen látható színészek: Csiky András, Rekita Rozália, Orosz Lujza, Senkálcsy Endre, Bíró József, Bács Miklós, Miske László. Fotó: Kántor László (1989)

(Folytatás az 5. oldalról)

Állami Magyar Színházban. (...) A kolozsvári bemutató előtt Harag az Újvidéki Színházban rendezte meg a darabot, európai ösbemutatóként (1984. okt. 18). Ez Harag György utolsó magyar nyelvű rendezése.

Az újvidéki bemutató távolról sem zökkenőmentes, a központi ideológiai vezetés számára gyanús volt a kínai szerző. (...) A romániai ideológiai szűrőn viszont átmegy a szöveg, valószínűleg annak köszönhetően, hogy kínai színpadokon nagy sikerrel játszották, még a szerző nyílt rendszerellenessége és kegyvesztése előtt. Az előadás formabontóan új térben játszódik: ez a

Kolozsvári Magyar Színház első olyan előadása, melyben a nézők a színpadon ülnek, a színészek közvetlen közelében. Az előadást 1990-ben a fordulat után is játsszák, ez a kolozsvári társulat első magyarországi vendégszereplése, melyre a magyar közélet és politika kiemelten figyel. (...)

A rendszerváltás után éppen alakuló UNITER (Román Színházi Szövetség) első legjobb előadás díját *A busz megálló* kapja 1990-ben. A magyarországi Kritikusok Díjának ajánlataiban is szerepel (...), a legjobb előadás díjára és Bíró Józsefet a legjobb férfi mellékszereplő díjára jelölik.

Negatív volt a természetes szaporulat

Negatív volt szeptemberben a természetes szaporulat Romániában, 1339-cel több személy hunyt el, mint ahányan születtek – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) által hétfőn nyilvánosságra hozott adat-sorozatból. Szeptemberben 84 egyévesnél kisebb gyermek halt meg, 23-mal kevesebb, mint az előző hónapban, 17.707 gyerek született, 701-gyel kevesebb, mint egy hónappal korábban. Eközben 19.046 halálesetet regisztráltak, 730-cal kevesebbet, mint augusztusban.

2018 szeptemberéhez mérten 880-nal nőtt az élve születések száma, miközben 252-vel kevesebben haltak meg. 2019 szeptemberében 15.394 házasságot kötöttek az anyakönyvi hivatalokban, 7223-mal kevesebbet, mint augusztusban. A válások száma 2503 volt, ami 267-tel kevesebb, mint egy hónappal korábban. (Mediafax)

Nőtt a kereskedelmi deficit

Az év első kilenc hónapjában 12,045 milliárd euróra nőtt Románia kereskedelmi deficitje, ami így 2,089 milliárd euróval nagyobb a tavalyi év hasonló időszakában jegyzetnél, derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) hétfőn közzétett adatsorából. Az INS szerint január és szeptember között a FOB (free on board – költségmentesen a hajó fedélzetén) típusú export értéke 51.846 milliárd euróra rúgott, a CIF (cost insurance and freight – költség, biztosítás és fuvardíj fizetve) típusú importok értéke pedig 63.891 milliárd euróra. Az említett időben az export 2%-kal, az import pedig 5,1%-kal nőtt a tavalyi év első kilenc hónapjához képest. (Agerpres)

Gyilkossági kísérlet

Hétfőn délelőtt Dicsőszentmártonban egy kereskedelmi társaság alkalmazottja értesítette a rendőrséget, hogy egy helyi gyógyszerárban tettlegességre került sor. A helyszínre érkező rendőrök megállapították, hogy egy 17 éves dicsőszentmártoni lányt 22 éves élettársa egy szúró tárggyal bántalmazta, az áldozat testén több sérülést is okozva. Ezt követően a férfi ugyanazzal a tárggyal önmagában is kárt tett. Az áldozatot és az agresszort kórházba szállították, az ügyben gyilkossági kísérlet alapos gyanújaival indult eljárás.

A megszokottnál melegebb idő lesz

A megszokottnál magasabb hőmérsékleti értékek várhatók az elkövetkező két hétben, november 11. és 24. között, néhol akár a 20 Celsius-fokot is elérheti a csúcshőmérséklet, és csak kis mennyiségű csapadékra kell számítani, mutat rá az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) előrejelzésében. Erdélyben november 12-étől kezdődően majdnem az egész periódusban az ilyenkor megszokottnál sokkal melegebb időre számíthatunk, 13 és 18 Celsius-fok között alakul az átlagos nappali csúcshőmérséklet, éjszaka pedig sokkal enyhébb lesz az idő, mint az évnek ebben a szakában általában, 4 és 10 fok közötti minimumokra kell számítani. Ez alól csak november 12-e hajnala képez kivételt, amikor a régió keleti részében 0 fok alá süllyed a hőmérséklet. November 21-e után lehűlés várható, de még így is enyhébb lesz az idő a megszokottnál. Elszórt esőzések 13-a körül és 20-a után várhatók.

A hegyvidéken is sokkal enyhébb lesz az idő a jelzett periódus nagy részében: az átlagos nappali értékek 5-10 Celsius-fok körül alakulnak, és éjszaka sem esnek 0 fok alá, nagyrészt 1 és 6 fok között lesznek. Kivételt a november 12-ei reggel képez, amikor 1.800 méter fölött fagypontra is süllyedhet a hőmérő higanyszála. November 21-e után enyhe lehűlés várható, de még így is magasabbak lesznek a hőértékek a sokéves átlagnál. Csapadékra 13-14-én, illetve 20-a után lehet számítani. (Agerpres)

Máris nagy az érdeklődés

A gazdatársadalmat segítő az új szövetkezet

Múlt héten tartotta első tagfelvételi ülését a nemrég megalakult Nyárad Mezőgazdasági Szövetkezet. Az alapítók elismerték: az alacsony kényszerhelyzet eredménye volt ez a lépés, de tartalommal fogják megtölteni.

Gligor Róbert László

Múlt héten Nyáradszereében találkoztak azok a Maros megyei gazdák, akik érdeklődésüket fejezték ki az új mezőgazdasági társulás iránt. A szervezetet az elmúlt két hónap munkájának eredményeként jegyeztették be a 2004. évi 566-os törvény alapján, az alapításhoz szükséges tőkét – egyenként kétezer lejt – magánszemélyként adták össze Tóth Sándor nyáradszereédi, Karácsony Károly nyáradgálfalvi, Balogh István csikfalvi, Benedekfi Csaba székelyberei és Ozsváth István nyáradmagyarósi előjárók. A bejegyzett szervezetet egyelőre Tóth Sándor vezeti, aki szerint az önkormányzatok segíteni szeretnék a szövetkezetet, annak pedig lábra kell állnia, amihez viszont szükséges a tagság és hamarosan egy vezető csapat is.

Nagy érdeklődés mellett került sor a szövetkezeti tagfelvitelre

számára a 15 ezer euró értékű támogatási pályázatát, az elbíráláskor pluszpontokat szerezhetettek azok a gazdák, akik valamely szövetkezetnek a tagjai. Most, amikor a nyerteseknek alá kell írniuk a támogatási szerződést, fel kell mutatniuk a tagsági igazolást, ebben is segíti őket a szövetkezet. Azonban az előjáró meg van győződve, hogy tovább kell lépni, és tartalommal kell adni a létrehozott formának. Még nem tudni, hogy a 2021-2027-es európai fejlesztési ciklus-

gal foglalkozni, ugyanakkor támogatják a felvásárlási egységeket is, hogy azok a támogatott ötezer gazda számára piacot teremtsenek. Ezért a termékfeldolgozáshoz kapcsolódó nagyberuházások során a 66 pályázatból hét szövetkezet is támogatást nyert fejlesztésre. Az is szinte biztos, hogy a következő európai fejlesztési ciklusban a szövetkezeteknek van nagy esélyük kistérségi támogatások lehívására is – fejtette ki Kozma Mónika.

Közelednek a határidők

A székelyföldi gazdaságfejlesztési programban kiírt kis értékű mezőgazdasági pályázatok nyomán mintegy ötezer gazdával kötnék támogatási szerződést, az első aláírása már a napokban várható, és akár kistérségenként is sor kerülhet ilyen jellegű találkozókra – derült ki a beszélgetésen. Csak azokat a pályázókat utasította el az alapítvány, amelyek nem feleltek meg a jogszabályi szempontoknak, de így is több mint 300 fellebbezés volt, még nyertes pályázóktól is. Ezeket a múlt héten felülbírálták, így a nyertesek megkapták az értesítést a szerződés aláírásának időpontjáról, helyszínéről. A nyerteseknek szerződést kell kötniük a pályázatban megjelölt beszállító céggel, át kell utalniuk a cégnek a vállalt önrészt, majd a mindezekről szóló bizonylatokat fel kell tölteniük az online pályázati rendszerbe. Amint ezek a rendszerben megjelennek, az alapítvány egy-két héten belül átutalja a megítélt támogatást a kiválasztott beszállítóknak. Kozma Mónika figyelmeztette a gazdákat, hogy ezeknek a lépéseknek december 31-ig meg kell történniük. Mivel a pályázatok eredményeivel jövő év június 30-áig el kell számolniuk, a gazdáknak figyelniük kell arra, hogy olyan szerződést kössenek, amely kötelezi a beszállítót, hogy legkésőbb áprilisig átadhassa számukra a megvásárolt mezőgazdasági erőgépeket, kapcsolódó felszereléseket vagy termelési technológiákat. Ha egy beszállító nem hajlandó kiszállítani a nyertes pályázót, annak joga van más beszállítóval szerződést kötni. Továbbá a Pro Economica igazgatója elképzelhetetlennek tartja, hogy a Székelyföldön megtörténjen, hogy a beszállító visszaél a pályázók bizalmával, és az általa kibocsátott árajánlatot meghaladó összegért akarja leszállítani a technológiát.

A szövetkezeteknek jövőjük van, és a támogatások lehívásában hangsúlyos szerepük lehet – mondták a felszólalók. Fotó: Gligor Róbert László

A nagyszámú érdeklődőre való tekintettel a tervezett egyalkalmas tagfelvétel ötnaposra bővült, így a szövetkezetbe a múlt hét folyamán mintegy 150 személy lépett be 300 lej befizetése mellett. A további tagfelvételekre évente kétszer kerül sor, de a következőkben már 600 lej a belépési díj. Aki a szövetkezetből egyszer kilépett, nincs visszatérési lehetősége. Az új társulás nem termelő, hanem főleg érdekképviseleti és értékesítő jellegű.

Össze kell fogni

Tóth Sándor elismerte: kissé kényszerhelyzet szülte a szövetkezet létrehozását. Amikor a Pro Economica Alapítvány a székelyföldi gazdaságfejlesztési program keretében meghirdette a gazdák

ban hogyan osztják le a mezőgazdasági támogatásokat, de arra lehet következtetni, hogy a szövetkezetek kapnak nagyobb hangsúlyt. Ezt erősítette meg Szabó Árpád, a Székely Gazdaszervezetek Szövetségének alelnöke is, hozzátéve, hogy Nyugat-Európában már kevés az olyan gazda, aki ne lenne tagja legalább egy szövetkezetnek. A kérdést komolyan meg kell fontolni, mert előrelépést csak szövetkezet révén lehet elérni – mondta.

Az ülésen részt vett a Pro Economica Alapítvány ügyvezető igazgatója is, aki aláhúzta: össze kell fogni az érdekek érvényesítéséért. Kis értékű támogatásaival az alapítvány technológiát, s mellette hitet is ad a székelyföldi gazdáknak, hogy érdemes mezőgazdaság-

Öt nap alatt mintegy 150 gazda iratkozott be a szervezetbe

**TÉLI
REGÉK**
FOTÓKAMPÁNY
AZ ERDÉLY TV-BEN

TÉMA: ADVENT,
KARÁCSONY, SZILVESZTER
ERDÉLYI TÁJ, HANGULAT TÉLEN

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ ÉS CÍM:
2020. FEBRUÁR 10.
OFFICE@ERDELY.TV

FOTÓ:
ERŐS ERIKA

részletek: <https://www.facebook.com/erdelytv/>

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségügyi pénztári alapról származó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között, valamint szombaton 8–13 óra között.

Várjuk Önöket!

**Székely
Kalendárium**

2020

Kalendárium Székely teremtés napjának emlékére

Keressék a lapárosoknál,
az ismertebb könyvesboltokban,
de a www.kalendarium.ro honlapról online is
megrendelhetik.
Ára 18 lej

Târgu Mureș Marosvásárhely	88,17	Sovata Szovata	102,21
Reghin Bzászrégen	94,71	Sighișoara Bégesvár	104,31

r · a · d · i · o

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Üzleti sikereinek titka,
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Karácsonyi vásárok és városlátogatások

Autóbusszal:

- Bécs – Budapest: 130 euró / fő / 3 nap
(2019. november 29., december 6., 13.)
- Prága – Pozsony – Budapest: 130 euró / fő / 3 nap
(2019. november 29., december 6., 13.)
- Krakkó – Auschwitz – Zakopane: 130 euró / fő / 3 nap
(2019. november 29.)
- Salzburg – Bécs – Pozsony – Budapest: 215 euró / 4 nap
(2019. december 5.)

Indulás Marosvásárhelyről
+ 25 euró / fő

Információk / foglalás irodánkban:
FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tuszád utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.837
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

therezia

Gateway to Transylvania
TRANSYLVANIA AIRPORT
TARGU MURES

Budapest
Dortmund
London
Memmingen
Antalya
Hurgada

www.aeropotultransilvania.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

atlasfm all hits radio

TG. MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

[/AtlasFmMures](https://www.facebook.com/AtlasFmMures)